

A „DEBRECZEN” KARÁCSONYFÁJA

1901. Deczember 24.

Csehországban busznak a huszárok *

Irta: Zalár József.

Csehországban busznak a huszárok,
Nem tudják, hogy mi sors érte hazájok,
Kiállanak a kaszárnya udvarba,
Onnan néznek fel a magyar csillagra.

Nézik, nézik . . . egyszerre csak mit látnak,
Mintha véres fénye vón a sugárnak . . .
Könybe lábadt szemmel nézik sokáig . . .
Fogadják, hogy meg nem állnak hazáig.

Fölnyergelnek, lóra ülnek azonnal,
Hát egyszer csak a tiszturuk is ott van,
Mi küldhette volna más mint az Isten . . .
„Főhadnagy ur most már haza vezessen!”

Hegyen-völgyön, árkon-berken keresztül
Száguld haza a huszár a csehföldrül,
Egész éjjel a csillagot imádják,
Vezérük is követi a világát.

De egyszer csak oszlik az éj homálya,
Előttük egy városkapu kitérve,
Nincs egyéb ut se arra, se emerre,
De a város katonákkal van telve.

Balkezükben a kantárszár s karabin,
Jobb kezök a kivont kard ragyog im.
Városon át mint a szélvész rohannak,
Csak elhül a várost őrző lovas had,

Elérik a magyar határt estére,
Véres csillag ott várja a setébe;
Leborulva fogadják a csillagnak:
A hazáért mind egy szálíg meghalnak.

Levél a Jézuskához.**

Irta: Sipulusz.

A Gyurka haza jön az iskolából,
s táskáját le nem téve, kabátját le nem
vetve szól:

— Papa, tud a Jézuska olvasni?

Az ilyen Jézuska-kérdésekkel szem-
ben nagyon bizalmatlan vagyok, mert
sohse tudom, hogy a gyerek miféle ka-
rácsonyi titkot akar kivenni belőlem,
a melyet neki még nem szabad
tudni. Azért csak némi habozás után
feleltem:

— Tud.

— Hát magyarul tud-e?

— A Jézuska minden nyelven tud.

* Zalár József költeményei. Első kötet. 154-155
oldal.

** A „Budapesti Hírlap” karácsonyi számából.

— Hogyan?

— Ugy, hogy ráteszi a kezét a
könyvre, s rögtön tudja, hogy mi van
benne. A hogy a doktor bácsi rátette
a multkor a kezét a melledre, s rö-
gtön tudta, hogy beteg vagy.

Ez a kissé sántító hasonlat el-
oszlatta György ur tiz éves elméjének
minden kételkedését s így felelt:

— Akkor a Vágónak igaza volt.

— Mit mondott a Vágó?

— Azt, hogy karácsony előtt meg
lehet írni a Jézuskának, hogy mi a
kivánságunk, s ő mindent teljesít.

— De csak azét, a ki jó.

— Irhatunk mi is, papa?

— Hogyne, csak rajta.

Erre a fiuk és lányok rögtön ös-
szeültek tanácskozni. Napokon keresz-
tül csak tanácsoztak és jegyezgettek,
végre friss tintával, uj tollal a tiszta
papiros elé ültek s nagy izgatottsággal
mindegyik elkezdte szépen sorjába föl-
írni, hogy mit kíván a Jézuskától. Még
Palkó is kapott egy vörös czeruzát,
egy darab papirost, s nagy buzgóság-
gal hatalmas ákombákomokat rajzolt.

Két nap alatt készen voltak a le-
velek, egy napig még tanakodtak azon,
hogy mit felejtettek ki, aztán leragasz-
tották.

— Papa, hová tegyük?

— Hát Mikuláskor hová raktátok
a czipőtokeket?

— Az ablakba. Gyerekek, rakjuk
az ablakba.

Ki is rakták mind az ablakba, s
most már a napokon át tartott csend
és rend teljesen fölbomlott. Az a né-
zet kapott lábra, hogy most már sza-
bad a vásár, lehet rosszkodni, mert
a levelek visszavonhatatlanul elmentek
a Jézuskához, az ajándék biztos.

A Gyurka nagy elbizakodottságá-
ban összeverekedett az öcscsével, a
miért az anyja, bár a fiu nagyon el-
lenkezett, becsukta az éléskamarába.

Mikor hazajöttem s értesültem a
dologról, kieresztettem a fiut, s mint
kuria (mert az asszony legföljebb királyi
tábla lehet a háznál) súlyosítottam a
büntetést. Még pedig a követte öképp:

Megnéztem az ablakot. A Jézuska
hála Isten még nem vitte el a levele-
ket. Kivettem a Gyuri levelét s a gye-
rekek feszült figyelme közt felbontottam.

— Mit csinál vele a papa? —
kérdé az urfi szepegve.

— Beleírom, hogy számodra egy
nagy virgácsot is hozzon.

— De nem fog ám hozni.

— Miért?

— Mert a Jézuska sohase hoz
büntetést, csak ajándékot. A büntetést
a Mikulásra bizta az Isten.

Meghökkenem. Ebben van va-
lami. Nem kell a Jézuska fényes nim-
busát tönkretenni.

— Jó, igazad van. Hanem ak-
kor kihuzok egyet a kért könyveidből.

Itt a Kata sugott neki valamit.

— Jól van papa, — szólt György
ur vidám ábrázattal, — akkor huzza
ki a maga könyvét, a Hős fiuk at.

(Szépen vagyunk. Mint író én
vagyok gyermekeim előtt a legnép-
szerűtlenebb).

— Miért éppen az enyémet?

— Mert az ugy is megvan a maga
könyvtárában.

(Vagy ugy? No így megbocsátok.)

Kihuztam a Hős fiuk-at s az egész
paksamétát visszatettem az ablakba.
Este volt, mind lefeküdni készültek. A
vetkezés ezuttal nem járt a szőnyegen
való hempergésen s az ágyról való
lebukfenczezéssel, ellenkezőleg, nagy
csöndben folyt le, mert a Kata me-
sélte nekik, hogyan jutnak el a levelek
a Jézuskához.

— Tudjátok, mikor már mindenki
elalszik, még az utcái lámpások is
és senkise jár az utcán, nagy fehér
sasokon ülve száz meg száz kis an-
gyal száll le a városba ablakról ab-
lakra jár, keresztül nyúl az üvegen (ke-
resztül tud ám az angyal nyulni a
falon is, még ha vasból van is) s be-
szedi a leveleket. Mikor mind beszédtek,
a fehér sasok röpülnek velük az égfelé.
Az első csillagnál megpihennek, ott sok
ezer fehér szakállu öreg bácsi lakik, a
kik átvizsgálják a leveleket. Ezek a
öreg emberek mindenkit ismernek, a
ki a földön lakik. Egész nap a csillag
szélén ülnek, s hosszú messzelátókon
nézik a földet, s mindent látnak, a mi
ott történik. Ők átolvassák a mi leve-
lünket is. Ha aztán van egy fiu, vagy
leány, a ki különben jó magaviseletű,
de rosszul tanul: ezért a rossz tanu-
lásért kihuznak egy könyvet, vagy egy

játékot. Ha valakiről tudják, hogy tor-
kos (Macza, ez neked szól) azért is
kihuznak egy ajándékot. Mikor mind-
ezt elvégezték, a fehér sasok repülnek
tovább a kis angyalokkal és a leve-
lekkel.

A következő csillagon laknak a
mindentudó idősebb angyalok, a kik
még egyszer átvizsgálják a leveleket,
s újra kihuznak valamit. Ezek az
idősebb angyalok nappal kint sétálnak
a mezőn, a hol aranyból van a fű és
gyémántból a virág, este pedig a mint
leereszkedik a felhő s párnaként beteríti
a mezőt, vagyis a jó Isten megveti
nekik az ágyat: lefeküsznek és meg-
álmodnak mindent, a mit a földön az
emberek cselekesznek. — Mikor ők is
elvégezték a dolgukat, a kis angyalok a
fehérsasokon ülve repülnek tovább, to-
vább, föl a legfényesebb csillaghoz.
Ez a legfényesebb csillag a kis Jézus
házának ablaka, a mely mindig nyitva
van és mindig ragyog. Ezen az ablakon
a kis angyalok egyszerre bezudítják a
sok levelet, mely úgy hull oda be, mint
télen, mikor a hó esik, a hópelyhek
milliói ahogy hullanak az égből.

Erre György ur, a ki már az orráig
huzta a paplant, megriadt.

— S a Jézuska megint kihuz?
De jó, hogy olyan sokat irtam a leve-
lembe . . .

— Nem, a Jézuska már nem huz
ki semmit . . . Ő csak kiadja a paran-
csokat, hogy melyik gyereknek melyik
angyal vigye az ajándékokat . . .

— Csönd, aludjatok, szólt rájuk
a mama s elfujta a lámpást.

S én a szomszéd szobában meg-
hatva gondoltam arra; hogy ez a sötét
gyerekszoba mily dicső birodalomná
változott át e pillanatban: csilagsuga-
ras, aranymezős, gyémántvirágos tün-
dérbirodalomná, melyben fehér saso-
kon apró angyalok repülnek csillagról
csillagra.

Másnap délután a Gyuri egy ko-
pott ruhás, lyukas könyökű fiut hozott
haza az iskolából.

— Papa, ez a Hoffmann, a ki
egy osztályba jár velem.

— Mit akar?

— Elmeséltem neki, hogyan ir-
tunk levelet a Jézuskának és hogyan
szedték össze és vitték a csillagba az
angyalkák. Azt mondta, hogy ő is sze-
retne írni.

— Hát miért nem ír?

— Mert nincs neki se apja, se
anyja, se testvére, a ki megmutatná
neki, hogyan kell írni . . . és hogy ő
olyan szegény fiu, hogy őt még a
messzelátós fehér szakállu bácsik, meg
a mindentudó angyalok se ősmé-
rik . . .

Ekkor megszólalt Hoffmann:

— Kérem bácsi, én pinczében la-
kom, oda nem látnak le az égből . . .

— Dehogyan nem, fiam, az égből
mindenkit látnak . . .

— De engem nem; én rólam nem

tudnak semmit, mert engem nem is
Hoffmannnak hívnak.

— Hát?

— Szabónak — Hoffmann az az
asztalos, aki nevel . . .

— No majd meglátod, hogy észre
vesznek az angyalkák, csak ülj le és a
Gyurival irjátok meg a levelet . . .

Gyuri boldog volt, mert csak
azért hívta el a fiut. Neki ültek s egy
óra alatt szerencsésen elkészültek a
kivánságok listájával.

Ekkor Gyuri kétségbeesett arccal
jön hozzám.

— Papa, nem tudjuk, mit csi-
náljunk a levéllel.

— Miért?

— Mert a Hoffmann olyan pin-
czében lakik, a melynek nincsen ab-
laka . . . az inasokkal van ott együtt.

— Jó, hát tegyétek ki a mi ab-
lakunkba.

Ki is tették s a szegény Hoffmann
elégedetten távozott. Kivánalmi külön-
ben szerények voltak. — Csak sok-sok
czukrot, süteményt, egy lapdát, egy
fütyölőt s egy ostort óhajtott. Meg is
kapta, no meg két viseltes ruhát a
Gyurkától.

A Jézuska különben elkövetett egy
feledékenységet is: Gyurkának meg-
hozta a kitörölt Hős fiuk-at.

A mit György ur úgy magyarázott,
hogy ő még sem olyan rossz fiu, mint
az apja gondolja.

Kata ellenben úgy, hogy a papa
olyan híres író, hogy munkáit még a
menyébéli hatalmak is tisztelik.

Ez az elismerés volt az én kará-
csonyi ajándékom.

Süvölt a szél.

(Dr. Király Péter „A rabság világából” című költe-
mény kötetéből.)

Süvölt a szél a föld felett
Kergeti a falevelet —
Virágtalan a kert fája
Fülemile nem száll rája.

Fülemile nem énekel
Késő este, kora reggel,
Levelei a bokornak:
Elsárgulnak, leomolnak!

Majd a sir, ha ölére zár
S rabbilinesen tart a halál —
Halkan omolj a siromra
Rózsabokor hervadt lombja . . .

Ne zavard a boldog esendét,
Hogy siromban fölébredjek
S ott eszembe jusson nékem:
Hogy valaha én is éltem!

Karácsonyi potpourri.

Szüneteljen a munka, hagyjuk az élet nehéz
küzdelmeit; irtsunk a szívünkéből minden gonosz
indulatot: ünnep van.

(A karácsonyfa.)

Álljunk a gyermekek mellé, le-
gyünk ismét gyermekeké, hogy szív-
ből örülni tudhassunk.

. . . Felgyultak a karácsonyfa
lángjai; örvendenek a gyermekek az
angyal és a kis Jézus ajándékának.
Először alig mernek a karácsonyfa kö-
zelébe menni; szent elragadtatással né-
zik a világitó fenyőfa aranypompáját;
közel érzik magukhoz a hatalmas, de
jóságos angyalkákat. A gyermekek kö-
zelebb mennek a karácsonyfához; a
körülálló felnőttek biztatására meg is
merik érinteni a csillogó ajándéktár-
gyakat — sőt még játszanak is velök —
még mindig nagy elfogultsággal — a
felnőttek igaz öröme.

Aztán a gyermekeknek le kell fe-
küdniök. A már amugy is álmos és
ezen az estén szokatlanul engedelmes
gyermekek szót fogadnak. Az ágyban
a mai nap eseményét beszélnek meg;
szívől hálát adnak Istennek az ő ked-
ves jóságáért. Másnap első dolguk meg-
tekinteni a karácsonyfát; az már régi
ismerősük; most már nem is olyan
felséges, már nem is világit; ha meg-
gyújtjuk a gyertyákat, ismét világit —
mondják az ártatlanok. Harmad-
gyednap már letéptek a gyerekek a
karácsonyfáról egy-egy aranydiót, egy
két arany gírlándot s ismét később már
egymást kergetik a fenyőfa leszakított
galyaival. Az első pillanatban a kará-
csonyfa egy megfoghatatlanul szent
„nebántsvirág” ajándék volt s egy pár
nap mulva nem egyéb aranyozott dió-
val, gyertyákkal, festett papír lánczok-
kal és a már félig elromlott játéksze-
rekkel megrakott hitvány fenyőfánál, a
minek már a kicsinyek sem örvende-
nek; gyerünk játszunk inkább „benn
a bárány, künn a farkas“-t.

* * *

Mindnyájunknak vannak illúziói;
a legboldogabb közülünk pedig az, a
kinek legkevesebb illúzió foszlányai
vannak. Sajnos, illúzióinkat nagyon
nehéz épen tartani. Ezek igazán ide-
gen világból való növények; ennek a
világnak szele elhervasztja azokat. A
szokás és a megismerés megöli min-
den boldogságunkat. A szép elveszi
tetszésünket, mihelyt megismerjük a
szépség szereit. Tiszteletünk, csodála-
tunk tárgya elveszi büverejét, ha meg-
ismerjük az otthoni pongyolájába. Sőt
még szeretteinket sem tudjuk rajon-
góan szeretni, mihelyt igazán megis-
merjük őket, még akkor sem, hogyha
tökéletes emberekről van is szó. De
ennek a világnak dolgai nem tökéle-
tesek; ennek a világnak lényege maszk,
festék, színfal: hazugság. Épen ezért
nagyon is tapasztaljuk illúzióink meg-
semmisülésekor, hogy az a karácsonyfa
nem egyéb dióval, gyertyákkal és fes-
tett papírlánczokkal megrakott hitvány
fenyőfánál.

Igen, igen az ember természete
és e világ dolgai olyanok, hogy az em-
berek csak az illúzióknak tudnak ör-
vendeni; a valónak felismerése rende-
sen lehangol bennünket. De miért van

ez így? Kiált fel a jobb sorsra érdemes idealista. Talán olyannak van teremtve az emberi lélek, hogy harmóniáját csak az elragadtatás és kiábrándulás, az emelkedés és süllyedés véglei között tudja fenntartani.

(Az éjféli dal.)

Menyből az angyal . . .

Visszaemlékszünk régmúlt időre — és ez a visszaemlékezés örömet, valami mélabus édes örömet szerez nekünk. Akkoris épp ilyen monoton hangon énekelték e dalt, adták tudtára az ájtatos hívőknek a Megváltó születését. Semmi sem változott meg: ugyanaz a templom, ugyanazok a hangok. De mi megváltoztunk. Valamikor mi is énekeltük e dalt, lelkesedve — naivul. Azóta sok minden elmúlt. Visszaemlékezvén múltunkra, sirhantokon és bölcsőkön törünk keresztül; még egyszer megelevenítjük lelki szemünk előtt az átélte örömet és fájdalmat, reményeinket és csalódásainkat, sirásunkat és nevetésünket. Gyermek mosoly halálhörgés, önfeláldozás és halálos gyűlölet apró és kicsinyes események mellett vonulnak el előttünk — és mi könnyezve élvezzük.

Pásztorok, pásztorok . . .

Se hallunk, se látunk, egészen elmerülünk a múltba és élvezük azt.

A múltat lehet élvezni, jóllehet ez az élvezet át és át van hatva lemondó reménytelenséggel, mert hiszen a múltat jelenné tenni lehetetlen. De éppen azért, mivel nem remélünk, nem is csalódhatunk és nem is félhetünk a csalódástól: örömünk zavartalan. Ez az öröm a legegységesebb: mindenkinek van múltja és mindenki volt fiatal; mindnyájan boldog öntudatlanságban kezdtük az életet s mindnyájunkat szeretet környezett az élet bölcsőjében: az ártatlanságban.

Istennek fia, a ki született jászolyban . . .

Megszületett. E világra jött, hogy megsemmisítse a gonosz birodalmát s ennek romjain felépítse Isten országát. Az év közeledik sirjához. De a siron túl nem halál van, hanem az élet. Ismét itt van a Megváltó születésének ünnepe. Ismét elmúlt egy év; örvendünk az esztendő halálának, mert utálttá tettünk bűneinkkel; mert szenvedtünk bűneinkért. Új életre születünk. A Megváltó születése jelképezi lelki életünknek új, jobb életre való ébredését. A múlt hibáit, csak a jövő teheti jóvá. A Megváltó megszületett; ime van ideálunk; nem állunk magunkban. Isten országát valósítjuk meg, ha őt követjük. Ne késsünk őt követni.

. . . A dal utolsó szavai is elhangzanak s mi valami csak érezhető, de le nem írható megtisztító, felmagasztaló érzéssel hagyjuk el az éjféli misét.

B. G.

Bocskay sászlója.

Távol Mekka földjét elérni
Zarándokot ragadt a hit,
S hogy meglássa csodaszép Napolyt,
A vágya sok mást oda vitt.
A hajdu meg Szoboszló mellett
Megállni soha nem restel,
Hol őriz több tanácsos élén
Egy zászlót a polgármester.

Az óhajtott helyet elérve
Nyugalmat lel a zarándok
És meghalni vágy gyönyörében.
Az pedig, ki látta Napolyt,
E zászló szent lepelje meg
Élni, remélni megtanít!
Melynek elhunyt dicsők emléke
Tartja össze még szálait!

Mert láthatatlan nagy betűkkel
Az van arra oda írva:
Hogy a magyart, míg e világ lesz,
Nem döntheti senki sirba!
Az olvasható ki belőle,
Hogy föltámad hős Bocskay!
Mikor baj lesz, mikor szükség lesz
Ezt a zászlót kibontani.

Fekete László.

Virágbetűk.

Elbeszélés.

Irta: Kisteleky Ede.

Romantikus, érzékeny történet... De míg újra lombot hajt a fa tavasszal, zöld ruhát vált a rét s virág-bimbó takarja be a zsendülő galyakat a langyosan melengető napsugár életre ébresztő simogatásával, a természetből a romantikát kitörölni nem lehet.

Az összhanggal ható szép, az álmodásra hívó érzés, a nemesebb ösztön, e földi röögöt megzománczó himpora a költészetnek, a sejtelmeket támasztó fátyolon keresztül való látás, az emberi kedélyben szunnyadó romantika csirájából fakadnak.

Megujul a rózsapiros hajnal, átfúj a föld a virághozó tavaszban évenként, s állandón örök a hullámzó emberszövevényben az az ifju nemzedék, mely elérhetlen ábrándokat, földfeletti sóvárgást, misztikus szerelmet hordoz szívében.

*

Félig leányzó s félig gyermek volt még.

Arcán a tiszta üdeség, mint a gyümölcsnek a hamva. Járása mint a földre leszállt-madárkáké, röppenésre kész. Szemei, mint az özike szemei szeliden, jámboran kitekintők a kis világba, melyet naponként újra és újra örömmel bámult meg maga körül.

Az a kis világ pedig ott terül el a cserepes fedelű mezei urilak körül, mely az övéké volt.

Egy hosszú sor jegenye nyárfa, mely a szőlőbe vezető utra vetette árnyékát, távolabb sima síkságban ellapuló gabnavetések s haragos-zöld tengeri, miknek lándzsaszéles leveleit ezüstös oldalára forgatta olykor a Dunáról fújó estalkonyi szél.

S még távolabb fehér tanyaházak, szerteszórva az ég kék köröndje alatt akác- és eperfa-ligetektől körülveve.

Feje fölött a magasba mélylő égboltozat, éjszakánként mirjádnyi csillagaival s a mirjádnyi csillagon átszövődő tejjuttal, mely mint narancsvirág koszoru áll a menny boltozatán.

A cserepes urilak szőlőskert felé eső szobájának ablakából meregett éjszakánként a tanyavilág holdfényes levegőjébe.

Az ő kicsiny, hófehér szobácskájából, melyben minden olyan tiszta, fényes, egyszerű volt, mint az ő egész lényé.

Ha a verses könyvbe, melyet legszívesebben olvasott, elhelyezte a mutató szalagot, behajtotta kedvencz könyvét, eloltotta a lámpát, kitérte csendes az ablakszárnyat s úgy nézett fel a csillagokba.

Az olvasás által lelkében felébrésztett vágyakat oda vitte tovább szárnyalni a sötétkéken felmagasló ürbe; s sejtelmes ábrándoknak ott keresett alakot képzelete a föld feletti világban.

Csak egyszer a tél végén jött be a városba.

Unokanővérének menyegzője volt. Csilláros termekben hullámzott a nászvendégség s a virágcsokrokkal megrakott asztalfőn ült a mátkapár.

Nem messze hozzájuk ültette le vőfélye.

Hófehér ruháskában, mint koszoruleányka emelte diszét a székes-egyházba vonuló párok sorának.

Kissé ki is volt merülve s az ünnepies ruházkodás, a fűző feszesége halvány pirosságot hajtott fel bágyatag arczára.

Tétovázó, ujonczi, gyermekes féltékenységgel fogadta a deli ifju, a sötét szemü s fesztelenül mozgó ügyvédjelölt lovagnak, vőfélyének illemszerű bókjait.

Olykor mosolyra derült a lovag egy-egy bohókás észrevételein s ilyenkor bátorsága támadt egy futó pillantásig annak szeméibe nézni.

S másnap vitte ki a stájer kocsi a cserepes uri lakba a jegenyesor mellé. Harmadnap azután nem tudott olvasni kedvencz verses könyvéből. Hanem daczára a hideg éjszakának, megvonult az ablak mellett s nézett fel a csillagokba.

A tejut hajlatának legmagasabbjáiig szállt fel tekintete s ott meglátott egymástól nem messze két nagyobb csillagot.

Az egyik hunyorgó, incselkedő fénynyel, a másik változatlan, lobbanás nélküli világossággal tekintett vissza reá a magashól s azt mondta magában a leány: — ezek a mi csillagjaink —

Igy telt el egy hó. A két csillag maradt a régi, odafenn a tejut boltozatának a csucsán, — de az a másik csillag, az ő szemei a hosszas nézésben meggyengültek.

Olykor egy-egy könny szivárgott le belőlük.

S ezekkel, érzései tuláradásának tanuival ültette el künn a szőlőkert egyik zugában a városból kapott virágmagvakat.

Itt szeretett járni a széles gyep-utakkal átszegett szőlőkertben. A rózsapelyhű virágokkal be-lepkézett baraczkfák alatt s a nyíló almafák árnyában, mikre már a sárga rigó kezdte fészket rakni.

A szőlőkert ama zuga, melyet virágágyakkal a maga sajátjává avatott, vált legkedvesebb tartózkodási helyévé.

Naponkint kétszer is meglocsolgatta a városból hozott virágmagvakat a porhanyó földben s várta, hogy a két virágágy közül, melyekbe betük alakjában ültette el a magokat, melyik nyílik ki előbb.

S várt még most is. A husvétii ünnep közeledtét.

S mindegyre jobban várt, mindegyre aggódóbb, szorongatottabb érzések között öntözgette virágágyait.

Az a két csillag fenn a magasban egy álommá szőtték sugaraikat lelkében, egy olyan látományos álommá, mely a titkon ápolt óhajok képzeletbeli teljesülését festette előtte.

. . . Hogy eljön ki hozzájuk, hogy őt meglátogatja husvétii ünnepek alatt, mikor a fővárosból lejön szüleit is meglátogatni a városba. Onnan egy órai ut csak ide ki.

A két virágágytól várta a jóslatot.

De azok késtek a jóslattal. Hűvös, ködös tavaszhajnalok jártak s a természet lassan, nagy nehezen kezdett ébredezni.

S ő mintha csak a szorgos ápolással kényszeríteni akarta volna az elültetett virágmagokat a fakadásra, sokszor hűvös hajnalban már kint járt a szőlőkertben náluk.

Egy ilyen korai kertészkedés után rosszul érezte magát.

Ágyba kellett fektetni. Láz győftörte s napról-napra vészesebb alakot öltött a betegség.

Virágvasárnapra virradó éjjel félrebeszél.

Az orvos, ki mellette ült s fölébe hajolva enyhítgeté fájdalmait, hallotta, amint suttogja: nézzétek meg, melyik virágaim keltek ki kertemben?!

S hogy a rokonság közül többen eljöttek meglátogatni a szenvedőt, olykor lázban égő beesett szemével izgatottan fürkészve nézett szét a szobában, hogy ő nincs e közöttük.

Nagypéntek éjszakáján szétnyitotta szobája ablakának függőnyeit s párnáira felkönyökölve megnézte mégegyszer azt a két csillagot ott a tejút legmagasabb hajlásában, azután lezárta szemeit.

A két csillag képével hunyta be a szemeit, a legtisztább két földi csillagot.

Husvét vasárnapján megérkezett a

várva várt vendége, kijött hozzá a városból, mint ahogy álmodta s megcsókolta kezét a ravatalon.

Künn a szőlőkertben pedig a virágágyak megnyitak jóslatra.

Az egyik virágágyból felkandikáltak a gyöngyvirág fehér harangocskákkal körülfont szárai s egymás mellett betükbe szövődtek s a virágágyon olvasható volt a virágbetükből: Isten veled!

Ez volt az üzenet a másvilágról. A másik virágágy ültetvényei aludtak, mély álmot aludtak. Nem is keltek ki soha. Azok a virágbetük titokként maradtak meg a föld mélyében.

S a föld mélye hallgat. Csak ama gyöngyvirágok fehér harangocskáit, mintha meghuzta volna a szél, mely a szekéren fekvő koporsóból aláhajló szemfedeleket lobogtatta.

S a gyöngyvirágharangocskák, mintha halkán utána csilingelték volna az általok megirt szavakat: Isten veled.

Én vetem a busát . . .

Én vetem a buzát,
Mégis más aratja,
Tulipántos ládám
Nyitja, nyitogatja.

Két pejko lovamat
Kifogja a hámból,
Még a betevőt is
Kizeszi a számból.

Alszik Kossuth Lajos,
Alszanak honvédi,
Mikor kelnek már fel
A magyart megvédni! ?

Pósa Lajos.

Az új bor.

Irta: **Cserzy Mihály.**

A hétderekon tanyai kocsik álltak meg Dobó János korcsmája előtt. Részrosz parasztkocsik, melyek abban különböznek a többtől, hogy az oldaluk, meg a saroglyájuk le van rakva és ezek helyett vastag akácza-rud van két oldalt a tengelyre kötözve. A rudakon hordó van. Nagyocska; nyolcz-kilencszáz literes. A hordókban pedig bor van, idei termés, mely erre az időre elkészül a forrással, ennél fogva apránkint be kell azt hozni a városba. Hát hozzák is . . . Így mindenszentek után gyakran lát az ember a tanyák görbe utjain egymás után haladó kocsikot, melyeken öreg hordók fekszenek. Az első tengelyen szalmával bélelt zsákon parasztember ül és lógatván lefelé a nagy csizmákat, nézi csöndes pipaszó mellett a hervadó tájat.

Dobó a kapu előtt áll az utcán, és széles ábrázattal nézi az embereket, amint eregetik le a nagy hordókat a kocsikról. Nehéz munka ez, de hát most ő rajtok a sor. Eddig a lovacsák dolgoztak, most pihennek és szedik föl az

elébök dobott szénaszálakat. A ház előtt emberek haladnak el. Ki munkára megy, ki meg a piacra. Ezek az utóbbiak leginkább földmivelő emberek és asszonyostul hordják befelé a termést. Köszönnek. Dobó elfogadja, de csak a feje bólogatásával. Ez is némi jele a kevélységnek. Ebből eredőleg állítja meg azután az egyiket is, meg a másikat is.

— Hallode-é Gyurka . . .

Gyurka megáll, a tenyerével föl nyomja homlokán a sapkát és azt kérdi: — Szólt kend ?

— Mondok, gyere csak be, nézd mög ezt a lörét.

— Lörét, — neveli amaz — nem lőre ez ugy nézőm, hanem bor.

Bemennek, megkóstolják. Gyurka Dobóra néz s amíg a kezefejével kétfelé simítja a bajuszszárnyakat, azt mondja:

— Csupa olyan, mint a tej.

Dobónak szélesebb lesz a képe, büszke mosoly terül el rajta.

Ezek amellett bizonykodnak, hogy a bor jó. Sőt a jónál is jobb. Bár hiszen az idén aligha kell ujjal fölcserélni a régi forgácszégért, valahol, mert Isten jóvoltából ugyancsak kitett magást a venyige. Jót is adott, meg sokat is adott. (Ne féljünk, azért nem fogy a pálinka-depó.) No, de ez mégis valami nagyon különös lehet, mert ime, az ugynevezett Gyurka amint megy és találkozik az ismerősével, rögtön szóba fog.

— Ej, de finom borral kinált a Dobó.

— Dehogy!

— Most hoztak haza tizennyolcz hordóval. Olyan, mint a valóságos tej.

A hír eképen széles körbe eljut a hét végéig. És most már a szombati pénzosztásnál szintén fölkerül Dobó János.

— Hova mész hó'nap — veti föl a kérdést az egyik ember.

— Hova? . . . A Dobóékhoz kéne menni, azt mondják, jó bora van.

Hamarosan létre jön a megállapodás, hogy hát Dobónál lesz az összejövetel, Vecsernye után természetesen. Ekkora már a homály is hatalmába keríti a világot, szó nem igen érheti az embert. Napfénynyel biz meglehet róni, mivelhogy ekkor nem az italozás, hanem a munka ideje. Hát ugyan ezek az emberek most még ha nappal ülénének is be a korcsmába, akkor se volnának érdemesek a megszólásra, mert egész héten a dolog végét fogdossák, ünnep, vagy vasárnapon pedig pihennek. Ha otthon nem, hát a korcsmában. Amire szintazonképen szüksége van az ember fiának, ha igazat mondanak a délelőtt és délután egyaránt korcsmába járó urak, kik azt állítják, hogy kell a sörház, föltétlenül kell szellemi táplálék okáért. Hát fogjuk rá, hogy kell. És ne botránkozzunk . . .

A többek közt, mint arany közül a réz, kiválik egy hang:

érkezésekor, pénteken délután 3 óra 36 perczkor a vasutnál Hajdumegye és Debreczen tisztikara fogadja. Az új főispán az indóháztól a város ötös fogatán vonul be a városba szállására, de ezután semmi hivatalos tisztelgés, vagy fogadtatás nem lesz. A beiktatási ünnepély másnap szombaton, azaz decz. hó 28-an délelőtt történik meg. Először Hajdumegye törvényhatósági bizottsága tart közgyűlést a megye székházában délelőtt kilenc órákor. — Azután az új főispán a megyei városok küldöttait fogadja. Majd délelőtt 11 órákor a város tart diszközgyűlést, amelyen diszmagyarban és fekete salonban jelennek meg a törvényhatósági bizottság tagjai. (?) A városi beiktató diszközgyűlés után Puky Gyula a polgármesteri szobába vonul és ott fogadja a város külföldi testületeiből alakult tisztelgő küldöttségeket. A tisztelgésre pedig Csóka Sámuel polgármesteri titkárnál jelentkezhetnek a testületek. A tisztelgéseket délután két órákor a Bika szálloda nagytermében diszebed követ, melynek rendezése ügyben tegnap volt az értekezlet. A tágas terem egészen megtelt Debreczen vezérlőszerepet játszó férfival, még pedig partkülömbőség nélkül. A debreczeni függetlenségi párt is képviselte magát. Az értekezlet egyhangulag helyeselte ezt s azután Komlóssy Arhur indítványára a diszebedet rendező bizottság tagjait szintén egyhangulag bevalasztották Dobiczky Sándor országgyűlési képviselő elnöklété alatt Dr. Bakonyi Sámuel orsz. képviselőt, drt. Benedek János orsz. képviselőt, Csóka Sámuel polgármesteri titkár, mint jegyzőt, Komlóssy Dezső, Rásó István, Unger Gusztáv, Zador Lajos, Szücs Géza, Kardos László, Szilágyi Imre és Horvát István tagokat.

Károlyné — Degenfeld Emma meghalt.

A gróf Károlyi és gróf Degenfeld családokra mélyes gyászszal köszöntött be az idei karacsony. Gróf Károlyi Tibornak, a főrendiház volt elnökének neje, született Degenfeld Emma grófnő tegnap délelőtt meghalt a család mácsai kastélyában. Ez a szomorú eset gyászbaborítja nemcsak a főúri világot, hanem azokat is, akiknek nagy száma az áldott lelkű grófnő jótékonyágát annyiszor élvezte. A budapesti társaságban egyik vezérlő lelke volt azoknak a főúri hölgyeknek, akik a legnemesebb emberi feladathoz, a nyomoruságban lévő embertársai kon való segítésben találták életük örömét. Gróf Károlyi Tiborné halála régóta huzódó belső betegsége következtében nem jött váratlanul, de az mégis megrendítő hatással volt gróf Károlyi Tiborra, a ki szintén betegesen fekszik most mácsai kastélyában, s aki faldalmainak enyhítőt, a legszeretettebb hitvestársát s gyermekeinek a legjobb édesanyját veszítette el az elhunytban. Gróf Károlyi Tibor és családja különben már évek óta visszavonultan él az aradmegyei, mácsai családi birtokon. Ez a visszavonulás akkor következett be, mikor fiuk reménységük, aki a londoni osztrák-magyar nagykövetségnél attasé volt, élete 22-ik esztendejében, váratlanul meghalt. — Ekkor gróf Károlyi Tibor lemondott a főrendiházi elnökségről is és nejevel teljesen visszavonulva a társaságtól — a mácsai magányba vonultak egyedül mély fájdalomnak élve. A jó édes anya, kinek temetése holnap leszén Mácsán, most már követi szeretett fiát a családi sírboltba. Egyszerű, csöndes temetés lesz, csak a halotti ének szomorú melódiája hangzik fel a vigasz nélküli férj beteg szobájában. A gróf Károlyi család nagy gyászata hirdetik fővárosi palotáikról leomló fekete lobogók s ebben a szobában mélyes részvétellel osztozik az egész előkelő magyar társadalom.

Körvadászat Berocsken.

A derecskei vadásztársulat vasárnap sikerült körvadászatot rendezett. Terítékre került 220 darab nyul 11 fogoly. Két farkas is előkerült hajtás közben a határból, de elmenekültek. A körvadászat után este Derecsken a Szarvas vendéglőben kedélyes társas vacsora volt. A vadászatot részt vettek: Ratsék János, Nadányi Miklós, Fráter Barna, Buday József, Kondacs Samu, Csapó Sándor, Csapó István, Györffy József, Szamuely Barna, Szamuely Viktor Balogh Tihamér, Szartory Dezső, Szücs Ödön.

A Debreczeni Munkás Dalegylet

folyó 1901. évi december 26-án, karácsony második napján, az „Arany Bika” disztermében Keller Sándor egyleti karnagy vezetése mellett Kiss Béla zenekarának közreműködésével zártkörű dalestélyt rendez. Kezdeté este 8 és fél órákor, Belépti-jegy személyenként 1 korona 40 fillér. — Előre váltott jegy 1 korona 20 fillér. Jegyek előre válthatók Kurián Gyula órász üzletében (Piac-utca) Nagy Ferencz fodrász üzletében Kossuth-utca, Nicht J. fűszerüzletében Mester-utca és este a pénztárnál.

Tanay Frigyes bucsuja.

A debreczeni színház fiatal művésze, a debreczeni közönség kedvence, Tanay Frigyes, mint ösmeretes új évtől a vigszínház szerződött tagja, így elhagyja a debreczeni színházat. Tanay hatodik éve tagja a debreczeni színháznak s távozását amely örömmel hallja a közönség, hogy a főváros egyik elsőrendű színházához kerül, époly sajnálattal is veszi tudomásul. Tanay itt fejlődött, a debreczeni színpad volt lépőcsője az ő művészetének, mely ma már a Vigszínházhoz juttatta. Egyes alakításai feledhetetlen maradnak közönségünk előtt s most, hogy vasárnap este utoljára lép fel a debreczeni színpadon s bucsút mond a debreczeni közönségnek bizunk benne, hogy nem végképen — egyik legkiválóbb alakításában bucsuzik. Liliomfi-ban bucsuzik s hisszük, hogy a debreczeni közönség ez este nem mulasztja el az alkalmat s utoljára gyönyörködni fog Tanay Frigyes művészetében.

A kereskedelmi csarnok estélye.

A kereskedelmi csarnok e hó 28-án este hangversenyyel egybekötött táncestélyt rendez a csarnok helyiségében. A hangversenyen közreműködnek Komlósi Emma, Szabó Irma, Tanay Frigyes, Odry Árpád, Sarkadi Aladár, Érczkövy Károly, Szathmáry Árpád, Márton Géza a debreczeni színtársulat kedvelt tagjai. A hangverseny este 9 órákor kezdődik.

Szilyesztér-estély.

Beküldetett: Az „István” gőzmalom-társulat munkásai Önképző és Segélyező Köre 1901. évi decz. hó 31-én a „Margit”-fürdő villannyal világított disztermében saját segély és könyvtára alája javára Szilyesztér estélyt rendez, mely alkalomra a meghívók másztét is lettek küldve. Belépti-díj személyenként 1 kor. 20 fill. A hölgyeket a rendezőség meglepetésben részesíti. A zenét Kiss Gyula jóhírű zenekara szolgáltatja. Kezdeté este 8 órákor. Éjféli 12 órákor „Alkalmi költemény” irta és szavalja Rózsásy László. Továbbá, ha netalán valaki még meghívót nem kapott volna s arra igényt tart, sziveskedjek az elnökséghez fordulni.

Eljegyzés.

Rózsá Lajos, debreczeni előkelő kereskedő eljegyezte Sern Malvin kisasszonyt Nyiregházán.

Hajdúvármegye tisztújító közgyűlése.

Az egész országban javában folynak már a vármegyei restaurációk. Hajdúvármegyében e hó 30-án lesz a restauráció, melyre a következő meghívók küldettek szét: Meghívás Hajdúvármegye törvényhatósági bizottságának folyó 1901. évi deczember hó 30-ik napján délelőtt 9 órákor Debreczenben a vármegye székháza nagytermében tartandó tisztújító közgyűlésére. Tárgyak: 1. A hat év előtt választott vármegyei tisztviselőkének mandátumok lejáratá folytán állásukról való lemondása. 2. A választás alá kerülő vármegyei tisztviselői állásoknak választás útján való betöltése. 3. A vármegyei központi választmány 24 tagjának az 1874. évi XXXIII. t. cz. 20. § a rendelkezése értelmében való megválasztása. 4. A vármegyei közigazgatási bizottságból az 1876. évi VI. t. cz. 4. §-a értelmében az év végével kilépő 5 tag helyének, valamint az ezenkívül még üresedésbe jövő egy tagsági helynek betöltése. 5. Az állandó bíráló választmány 5 tagjának megválasztása. 6. Az igazoló választmánynak a jövő 1902. évre leendő megalakítása. 7. A vármegyei állandó választmány tagjainak megválasztása. 8. A vármegyei tiszti, segéd, kezelő- és szolgáló személyzet nyugdíjalapját kezelő választmányba a törvényhatósági bizottság által választandó négy tagnak megválasztása. 9. A községi jegyzői nyugdíj alapot kezelő igazgató választmány 10 tagjának a nyugdíj-szabályok 14. §-a értelmében leendő megválasztása.

Elszámolás.

Beküldetett: Az asztalos ifjuság múlt nyáron hozzámm juttatott adományát 4 árva leánynak adtam 5 koronával, összesen 20 koronát. Az evang. filléregylet által rendelkezésemre bocsátott 20 koronát, kiosztottam két evangélikus, e. y református és egy rkath özevgyasszonynak egyenként 5 koronát. Az evang. egyház és filléregylet által felruházásra adott összegből felruháztam teljesen 11 leányt, 4 fiut, cipőt kapott 6 gyermek, felöltőt 3 gyermek. Karácsonyára adakoztak Wagner Györgyné 5 korona, Thiesen Arthuriné 3 kor., Forgach Károlyné 2 kor., ifj. Boczkó Sámuelné 2 kor., Náday Rezsóné 2 kor., Ganovszky Lajos 50 darab narancsot. Köszönet az adományokért. Debreczen, 1901. decz. 24. Materny Lajos főesperes.

Karácsonyfa-estély.

Schaf János, az ösmert debreczeni táncztanító f. hó 26-án, Karácsony második napján, a „Korona” táncsteremben táncszal egybekötött zártkörű karácsonyfa estély rendez. Belépti díj személyenként 1 korona. Jóízű mulatságot ígér Schaf uram, mert azt hirdeti, hogy az esti 7 órákor kezdődő mulatságnak reggel lesz vége.

A légszeszgyár november havi üzeme.

November hó folyamán termeltetett 10.2600 m³ légszesz melyből a magán fogyasztásra 80.774 m³, utca és a gázgyár fogyasztására 21259 m³ használtatott el. A magánfogyasztás emelkedése a múlt év megfelelő havához képest 10%-ot tett ki. Pírszen termelés a hó folyamán 214.060 kgmot, a kátránytermelés pedig 17850 kgmot tett ki. November hóban 111 új láng szerel-tetett fel.

Ez alkalommal a légszeszgyár igazgatósága tudomására hozza a t. közönségnek, hogy a légszeszgyári alkalmazottaknak sem, minémü fizetést kívánni vagy elfogadni nem szabad, csakis a rendes pénzbeszedőknek a megfelelő számla ellenében. Ugyszintén szigoruan tilos a légszeszgyári szerelőknek és a többi alkalmazottaknak bármínemü borralónak és ujévi ajándéknak elfogadása még az esetben is, ha az önként ajánlatnak fel, az ez ellen vétők azonnal elbocsáttatnak. Kéretik a t. közönség, hogy ezen a téren tapasztalt bármínemü visszaélést a légszeszgyár igazgatóságnak tudomásul hozni sziveskedjék.

A pozsony-soproni színészet.

A pozsonyi városi hatósághoz napokban érkezett meg a belügyminiszter leirata, a melylyel jóváhagyja a szeptemberi közgyűlés határozatát a pozsony-soproni színészet hét évre szóló rendezéséről. A soproni közgyűlési határozat értelmében a miniszter megengedte, hogy az első három év letelével ez a viszony félévi fölmondással megszüntethető legyen. A leiratban megemlíti a miniszter, hogy a magyar királyi opera szabadságot tagjainak átengedése dolgában javaslat tevésre kérte az intendánst. A pozsony-soproni közös igazgató állami szubvenziója dolgában a miniszter csak akkor fog intézkedni, ha a törvényhatóságok megállapodásra jutnak az igazgató személyében. Mint értesülünk, a belügyminiszter jóváhagyta Komjáthynek ama tervét, hogy Szendrey kassai színházával állomást cserélnek. Így tehát Szendrei a pozsony-soproni színház, Komjáthy pedig a kassai színház igazgatója lesz.

Aczél Géza főmérnök nyilatkozata.

Ha Debreczen városanyagi ügyei esehül állanak is, de egy ipar, a nyiltterezés ipara annál inkább zsendül és lendül e nemes városban, melynek egyik főtisztviselője, a mélyen tisztelt Aczél Géza városi főmérnök ur ezen újabb harcziás nyilatkozatát közli az Uj Debreczeni Friss Ujság nyilttérében:

„Nyilatkozat.

A „Debreczen” 249. számában azt állítják Ifjabb Móricz Pál, dr. Király Péter és Löw József urak, hogy én a husáruccsarnok bérlőtől **kulcspezénz címén** Bruckner Ödön rajzoló ur által egy korona nyugtázzatlan díjat szedtem.

Kijelentem, hogy ily díjnak szedéséről tudomásom nincsen, arra utasítást nem adtam s ilyen díj ott nem is szedett.

Tehát ezen állítás is ugyanolyan minőségű, mint a fűzet-seftre vonatkozó.

Debreczen, 1901. december 22.*

Aczél Géza,

városi főmérnök.

Nagy megnyugtatóra szolgálna a debreczeni polgárságnak, magunknak is, ha ily okvetetlenkedő, krakéler nyilatkozatokkal, melyek magokon hordják a kötekedés és sértegetni akarás bélyegét, az elhibázott városi husáruccsarnok kellemetlen ügyét helyre lehetne ütni. Ámde ilyenfajta nyilatkozatokkal a közfigyelmet nem lehet elterelni, a közpanaszt nem lehet elfojtani; mert a közérdek a városi érdek súlyos megsértése forog ez épi-

tésnél fent és az mellékes, hogy a mélyen tisztelt főmérnök ur a mi idevonatkozó czikkeinkben foglalt és részben általa erőszakoltan félremagyarázott kifejezésekbe kapaszkodva, sértegetésekkel akarja tisztázni, elűtni; mert a mi korrekt kijelentéseink után rádupláz az első nyilatkozatára; noha mi a dolog lényegét illetőleg nem irtunk egyebet, mert igyekeztünk és igyekezünk mindig a higgadság, az uriemberekhez illő modor határait minden körülmények között betartani, mint ezt: „Nekünk alulírottak előtt, az újvárosi husáruccsarnok árusnői közül igen sokan tették azon kijelentést, hogy a silány fűzetet, melybe bérfizetéseiket róják fel tíz krajczárért, az új számítás szerint 20 fillérért vétettek meg velők. Mi az asszonyok szavánán jegyeztük meg ezt mellékesen, de mi ennek az asszony beszédnek kellőértékénél nagyobb fontosságot nem tulajdonítottunk, csupán arra hoztuk fel a könyvecskéket, hogy azokban nincs kitüntetve a régi sátrak után december hónapról — állítólag — már kifizetett sátorbör beszámítása az ezen új ketreczek után előre kifizetett bérösszegbe. De most már követeljük a tisztázást annak a válamivel súlyosabb vádnak is, (ez is a husáruccsarnok vádjá és panasza,) a mely szerint a mélyen tisztelt városi főmérnök ur, a magas árenda pénz felszedése után állítólag kulcsokért külön külön egy koronát szedett Bruckner Ödön rajzolóval az asszonyoktól, ez azonban az árenda könyvben nyugtatva nincs; sőt az egyik árusasszony 2 koronát fizetett.”

A vádak lényegét illetőleg onnyit és nem többet mondtunk, mint amennyit előtünk és tanuk előtt a husáruccsarnok asszonyai panaszkodtak nekünk. Ebből kitűnik, ki és mennyire volt érintve az árus asszonyok panasza alapján között vádak által és mivelhogy Aczél Géza főmérnök ur egyszerű tagadással, a vádaknak lehazudolásával, alacsony rágalomakká minősítésével, szóval sértegetésekkel akarja elnyomni azokat, mi, a kik a főmérnök ur szavainak semmiesetre sem tulajdoníthatunk több értéket, mint a mélyen tisztelt főmérnök ur a mi szavunknak, ehát a sértegető jelzőket visszafordítjuk ő reá; mert mi előttünk az árus asszonyok panaszkodtak, a kiknek a nevével is szolgálhatunk, **hogy a mérnöki hivatalban egy-egy koronát szedtek tőlük**, hogy mi ezimen maguk sem tudják eltalálni, de állították; hogy kulcsokra. **A korona szedés tehát tény.** Ámde az is tény, hogy ez a bérkönyvükbe nem lett bevezetve.

Ez nem rendes eljárás. Ezt a vádat tehát tisztázni kell, mi annak a tisztázásához készségesen hozzájárulunk és ha megtörtént, akkor a mélyen tisztelt főmérnök ur sem térhet ki a felelősség alól, ha tudomása volt róla, ha nem; mert a mérnöki hivatal feje tudomásunk szerint a főmérnök, tehát ő tartozik elsősorban számadással a hivatalában történésekről is.

A korona szedés vádját tehát a leghatározottabban fentartjuk és míg az hivatalos vizsgálat alapján tisztázva és megczáfolva nem lesz, a főmérnök ur nyilatkozatában foglalt sértegetéseket visszautasítjuk és eljárását mi sem minősítjük másként, mint az általa használt piaci kifejezésekkel.

A diszközgyűlés.

Az új főispán beigtatása alkalmából a városháza nagytanácstermében tartandó diszközgyűlésen diszmagyar ban és fekete salon ruhában lehet megjelenni. Ez mind helyes. Szürke

kabátban nem is szokás diszközgyűlésre menni. Hanem bizonyára t e v e d é s b ől — elmaradt a diszmagyar és szalon ruha mellől: és a debreczeni polgárok szokásos magyar öltözetében.

A szent korona utánzata.

Közjog szerint minden magyar állampolgár és polgárnő tagja a szent koronának, a valóság szerint pedig száz magyar ember között egy akad, aki szentől-szembe látta a szent szimbolumot. Sok szó esett már arról is, hogy a külföldiek is csodájára járnának ennek a páratlan nemzeti és művészeti relikviának, de hát a szent koronát évenként tudvalevőleg csak egyszer teszik közzemlére, az iskolákban tanítanak róla, a mikor Magyarországot a szent korona területének nevezik, de hát képet a legragyogóbb művészi reprodukció sem adhat valódi benyomást arról, milyen a magyar királyi szent korona. — Polgár Gyula az ismert színművész hazafias és szellemes ötlettel segített ezen a bajon. Bronzból és rézhől, a szent koronán tett, alapos tanulmányok után, elkészítette a szent korona utánzatát; nemcsak a zománcczfestés de az egész kivitelt is dicséretéte válik a művészetének. Polgár koronája szétszedhető úgy, hogy a magyar szent korona egész evolució át szemlélhetővé teszi. Vaszary Kólos biboros hercegprimás már rendelt nála egyet az esztergomi főbazilika számára, Wlassics Gyula kultuszminiszter pedig tárgyalásokat folytat vele, hogy a szent korona utánzatát az összes iskolák számára elkészítse. A hercegprimás és a kultuszminiszter példáját előre láthatólag magánosok és testületek is követni fogják s a hazafias mozgalom nemcsak a szent korona kultuszát fogja gyarapítani, hanem a zománcczművészetet is jelentékenyen fellendíti.

Kép a jövőből.

A Székelység, Marosvásárhely naplója tárczarovatában közölt egy bődületes rossz verset, a lap belsejében aztán b o c s á n a t o t k é r t a nagyérdemü közönségtől a versért, azzal mentegetőzven, hogy a t. költő — öngyilkossággal fenyegetőzött, ha ki nem adják a versét; a szerkesztőség pedig nem akarta, hogy a kiontott vér lelkén száradjon. Szép. De ha így haladunk, a jövőben ilyenforma bocsánatkéréseket olvashatunk a apok hasábjain:

Ad. 1. Bocsánatot kérl kérünk a n. é. közönségtől a mai vezércikkért. A vak is láthatja, hogy ennél nagyobb számárság még nyomdafestéket nem fogyasztott. — Mentzen ki azonban, hogy a vezércikkirónak 5 frt becsületbeli adóssága volt s kijelentette, hogy szemünk előtt lövi magát főbe ha cikkét ki nem adjuk és a tiszteletdíjat azonnal meg nem kapja.

Ad. 2. Térdén állva kérünk bocsánatot a mai tárczáért. Csengeri Sebő, az említett hülyeség elkövetője, egy nagy darab arzen-

A tudomány minden ágából

mintegy 1000 darab könyv, közte sok karácsonyi ajándéknak alkalmas diszmű telemesen leszállított áron kapható:

LÁSZLÓ ALBERT és Tsa könyvkereskedésében, Debreczen.

nel a szájában jött fel a szerkesztőségbe és kijelentette, hogy hármát számol, ha azalett el nem fogadjuk a tárczáját, lenyeli az arzént. Ad 3. A szerkesztő kötelességének tartja, hogy az ujdonságokért, táviratokért és börzehirekért a közönségtől en masse bocsánatot kérjen. Nem közölte volna ezeket a monstruózus butaságokat, mik egy szeny lap életében is sötétfoltnak lennének, — de a munkatársak testületileg elé járultak és becsületszavukat adták, hogy ha a híreket ki nem adja, sorban leugranak a szerkesztőség ablakaiból. A szerkesztő, tekintettel az előlegek horribilis voltára, kénytelen volt engedni.

Ad. 4. Mindezekből nyilvánvaló, hogy a szerkesztő a mai ostobaságokkal tellett számért a felelősséget el nem vállalhatja. Hogy azonban a felelős szerkesztő hivatalának valami láttatja mégis legyen, kénytelen ez egyszer a felelősséget a nyílt-tér közleményért elvállalni:

A szerk.

Kétmillió kártyavesztés

A bécsi zsoke-klubban egy lengyel mágnás két milliónál nagyobb összeget veszített. Vesztes Potocki József gróf, duggazdag galicziai földbirtokos, aki ezelőtt két héttel Párisban is 800.000 frankot veszített kártyán, de viszont Párisból való megérkezésének napján Königs-warter bárótól 400.000 koronát nyert. Az udvari körök nagyon boszankodnak az eset miatt s a király állítólag igen élesen nyilatkozott a zsoke-klubról s azt mondta, hogy szigorú intézkedéseket kell tenni a házárdjáték ellen. A milliós kártyavesztéséről még a következőket írják:

Az arisztokrata-köröket már napok óta féltékeny foglalkoztatja ez az eset s nem is titkolják a dolgot. A részletekre nézve azonban különböző verziók keringenek. Azt beszélnek, hogy a pénz legnagyobb részét egy magyar képviselő és sportsman nyerte. A házárdjáték úgy folyt, hogy a vesztes mindig megkettőztette a betétet. Ily módon volt lehe séges, hogy oly óriás összegek forogtak koczán. Magánjelentések szerint az összeg egy részét a lengyel mágnás már előzetesen veszítette el s a magyar sportsman csak azért jött Bécsbe, hogy alkalmat adjon neki a revánsra.

Az egyik verzió szerint a lengyel mágnás a pénzt több estén veszítette el, míg egy másik forrás szerint egy negyedóra alatt veszített egy millió koronát. A lengyel grófnak nagy birtokai vannak Orosz-Lengyelországban s birtokainak évi jövedelme egy millió rubel. A magyar sportsman, a kiról szó van, az év nagy részét rendszeren Bécsben tölti el. A zsoke-klub tagjai nagyon titkolják az esetet, mert a házárdjáték hivatalosan meg van tiltva. — A milliós kártyavesztés alkalmából több hasonló esetet elevenítnek fel. Egy ismeri gavallér néhány évvel ezelőtt oly nagy összeget veszített kártyán, hogy esztendőkre le-

kellett mondania jövedelmének nagy részéről s azóta csak ritkán látható Bécsben. — Akkor tiltották meg a házárdjátékot. — Sok esztendővel ezelőtt történt a következő dolog: Egy orosz gróf és egy osztrák herceg játszottak egymással billiárdot, játékát fél millió koronáért. Miután az orosz gróf a második partit is elveszítette, annyira dühbe jött, hogy nyomban összetörte a dákját és fölszaggatta a billiárdot.

A debreczeni „Hortobágy” gőzmalom Aufricht Alajos és Vilmos városi lisztraktára Csapó utca 4. szám Takarékszövetkezet és Hitelintézet bérházában megnyílt.

Az Angol Királynő éttermeiben

az ünnep első napján Magyar Testvérek — másodnapján pedig Rácz Károly és fia egész jeles zenekara hangversenyez.

Gazdag — változatos étlapról és a legfigyelmesebb kiszolgálásról a vendéglős előnyösen ismert volta kezéskedik.

„Szórakozni karácsonykor csakis”

a Dreher Söresarnokban lehet a hol az ünnep mind két napján a katona zenekar és Rácz Károly zenekara hangversenyezni fog. Korona sör alá pilseni, villasreggeli 30 féle reggeli ujdonság. Vacsora Étlap „Beuftük” Márkus modra „vadsertés”, „öz”, „fácán”, „fo oly”, „nyul”, „halak” balatoni fogás „kecsge”, „tok”, „osztriga” és sok kü lönlégesség.

A cimbalom e magyar hangszer.

majd minden uri háznál megtalálható, de szépen csak kevesen tudnak rajta játszani. Ennek oka az, mert rendszeren olyanok tanítják, kik ha tudnak is rajta játszani, a tanításához nem értenek, mert csak alkalmilag foglalkoznak a tanításával. Ezen akar alaposan segíteni **Vad István** zeneszerző (akik Debreczen, (Széchenyi utca 8 szám) a ki 1873 óta cimbalomtanítással hivatásszerűen foglalkozik, vagy hat cigány cimbalmost is tanított már, tehát e téren **alapos tudásu szakember**. Tanítá-ra elfogad gyermekeket és felnőtteket a kezdettől a legmagasabb művészi játékig, nemkülönben vállalkozik **cimbalmok tisztá és tartós hangolásra is**. Ajánlja magát a n. é. közönség figyelmébe.

Az Anker.

Ezen társaság a biztosítási eszmé utörője volt hazánkban. Vagyonából több mint 24 millió korona van magyar értékben elhelyezve és az igazgatóságban legkiválóbb főuraink közül többen foglalnak helyet. A társaság ugy ezen körülmények, valamint nagy vagyona következtében feltétlen biztosságot nyújt és minden családapa nyugodtan biztosíthat ott saját maga, neje, vagy gyermekei javára.

Előre haladt idény miatt rendkívüli árak Rózsa Lajosnál.

Friss vadsertés hus.

Öz kilónként kapható Márkusnál „Dreher söresarnok.

Műsor.

Szerdán, december, hó 25-én, két előadás: Délután 3 órákor: A modell. Operett.

Este 7 és fél órákor „C” bérletben ujdonságul először Karácsony. Drámai látványosság 5 képben.

Csütörtökön: két előadás délután 3 órákor felhelyákkal: New-York szépe Amerikai operett 6 képben.

Este: 7. és fél órákor „A” bérletben másodsor: Karácsony. Drámai látványosság 5 képben.

Pénteken, „B” bérletben A suhancz. Operette 3 felvonásban.

Szombaton, „C” bérletben Svihákok. Operette 3 felvonásban.

Vasárnap, két előadás; délután 3 órákor, felhelyákkal: Boccaccio. Operette 3 felvonásban.

A falusi tanítók.

Igy karácsony táján vakácziója esik a falusi tanítónak is. Szükség is van erre a vakáczióra. A tanítványok, a fiúk, gyermekek ősszel ugyanis csak a libaörzés befejezése. a tengerihántás meg a szüret után jönnek össze, hogy elsajátítsák a betüvetés mesterségét s ezzel a szegény tanítónak a soknál is több dolga van, hogy mire kijön időközi vizsgálatra a községi iskolaszéki elnök, az egyházi, a királyi tanfelügyelő, akkorra tudjon felmutatni valamelyes eredményt

Hogy micsoda küzdelem! miféle ellenséges érzületekkel jár az, hogy a tanyai csemetéket először az iskolába szoktassák, arról nekem is van némi tudomásom.

Nem voltam ugyan néptanító soha, de tanuja voltam sokszor egy nagy alföldi város határában a tanyai, azután a városi tanítók működésének. Tanyai tanítónak a városi tanítóság ugyanis az a lépcső, a mi a falusi plebánosnak a kanonokság. De mikor és mily aron lépheti át ezt a lépcsőt. Először is bekeségben kell lenni az egész tanyai környékkel, ami nagyon nagy dolog. Nagy dolog annál fogva, mert az egyik tanyaház lakossága például politikai szempontból ellenzéki, a másik kormánypárti. No már most, ha az egyikhez, ha a másikhoz hajlik a szegény tanító, akkor biztosan ellenséget szerez magának, aki utját vágja előléptetésének, mert hát ennek a szomszédnak; annak a szomszédnak is van az iskolaszék tagjai közt atyafisága, aki azután elpanaszolja az iskolaszéki gyűlésen a preceptor ur hiányosságait. Ismerek egy tanyai tanítónót az ország egyik legvirágzóbb alföldi városának szállási iskolájában. A szegény tanítónó kiváló tanerőnek bizonyult. Az I., II., III. és IV. egyesített osztályokat együttesen vezette és egy összezsúfolt teremben volt 154 tanítványa. Az egyik tanítványának már két esztendőn keresztül a IV. osztály elvégzéséről kitünő bizonyítványt adott — mert az kitünő tanuló is volt, de tekintettel az iskola tulzsu oltságára — újból nem

Főtér 59 sz. a. Van szerencsém a n. é. közönségb. figyelmébe ajánlani

Élő virág üzlet.

levágott friss virágokat.

Menyasszonyi, bál és névnap csokrokat, mell és fejdíszeket, virágkoszorúkat, jardiniere, gyász és ünnepi koszorúkat Készíték izlésesen és jutányos árban, bárhova szállítva, gondosan becsomagolva szép szoba növényeket. — Magamat a n. é. közönségnek ajánlva, vagyok teljes tisztelettel **JANATKA ALAJOS** mű és keresk. kertész.

akarta a végzett tanítványt tanulói sorába felvenni, miután annak szülei annyira vagyonszak voltak, hogy a városi felsőbb iskolába is küldhették volna. Nos jött erre a városi iskolaszéki elnök förmedvénye: hogyba így-úgy föl nem veszi a tizenhét éves IV. elemi iskolát végzett leányt újból tanítványai közé a tanítónő, hát menten elcsapatik a tekintetes iskolaszék által. Ha már van 154 tanítványa, tanítson 155-öt is, mert a törvény e tekintetben végrehajthatatlan.

És a szegény tanítónő mit tehetett, megulázkodva tanította tovább a 155-dik tanítványát is. Igaz, hogy ebből a 155 tanítványból a tavasszal fellépett kanyarójárvány elhantolt 45-öt, de hát ezért is a szegény tanítónőt okolták, hogy nem volt bátorsága egészségesebb tantermet követelni az iskolaszéktől. No csak ezt merészelték volna! Akkor egyszerűen állását veszti, de azért a 45 gyermek halála után is ott tanít most már vagy 200 gyereket az ábc-re abban a szállási zugolyban, mely pár évtized alatt elkér még vagy ezer áldozatot s végül majd magát is sirba dönti.

Hány dolgot tudnánk elmondani a szegény falusi tanítók bajáról, melyek nekünk kis dolgok ugyan, de nekik óriási bajok. A miveletlenebb elemek által való szinte szándékos megaláztatás, kicsinyítés szintén napi rendszeren vannak, hiszen egy tanítóval szemben ennek mindenki helyét látja. Ki az a tanító, mi az a tanító egy kétszáz lánczos gazdával szemben? Egyszer Móra István a kiváló költő és író — most már fővárosi tanár — volt a zentai szállásokon tanyai tanító. Akkor már megjelent egy-két verses kötet, melyért a fővárosi sajtó egy része dicsegett. Akkor már a zentai városi urak — nem mint tanítónak, hanem mint poétának — díszbanketot rendeztek tiszteletére. Hanem az én Szegedi Kalmár István sógorom — akinek ezer láncz bácskai buzatermő földje volt akkor s ma már talán kétannyi van — csak úgy vélekedett róla az én kérdésemre:

— Hát büszke-e, István sógor, a maguk tanítójára, Mórára.

— Hát az is csak olyan zöldhasu, mint a többi, — volt a felelet.

A tanyai parasztember egy bizonyos része különben a tanítót, a takácsot, meg a zöld levelű békát nevezi — történelmi okát nem tudom, hogy miért — zöld hasúnak.

Ezt a szót pedig azért írom most ide, hogy Szegedi Kalmár István sógor kissé szégyelje magát.

Most pedig emlékezzünk a régiokról, az én tanítómról, aki harmincznégy évvel ezelőtt a káplársorból kikerülve, szülőközségem által megválasztott községi tanítónak s első teendője az volt, hogy a fegyverem okából egy mogyorópálczával úgy el-

vert bennünket, hogy két hónapig nem mertünk az iskola tájára menni. És ez az elverés megismétlődött minden újabb két hónapban, úgy, hogy egész esztendőben üres vala az iskola s az akkori ottani nemzedék nagy része ma is analfabéta.

Az öreg káplárból lett tanító különben holta napjáig azzal dicsekedett egykori tanítványainak:

— Lám, ha irni megtanítottalak volna benneteket, ma már a váltóalíráások révén egy barázda földetek sem volna. Talán némi részben volt is egy kis igazsága.

Ma már a tanítótság nagy nemzeti hivatását elismeri a nemzet minden rétege. Erdemei jutalmaztatnak a társadalom, a kormányzat és a koronás fejedelem által. De azért a magyar tanítótság köréből újból és újból sok panasz hangzik át hozzánk, melyeket orvosolni az utánunk következő nemzedék, véreink érdekében való hazafias kötelességünk. Ha mi ezeket a panaszokat tolmácsolhatjuk, s hozzájárulhatunk azok orvoslásához, az léssen a mi e téren való szerény működésünknek egyik legszebb eredménye elégtétele, dicsősége. — Mert a magyar néptanító a magyar közoktatásügynek az a közkatona, akiről Petőfi jövőbe sejtő lelke is megálmodta, hogy ő lesz a nemzet újjáalkotója s akire vonatkoztak azon sorai is:

Tiszteljétek a közkatonaikat,
Nagyobbak ők, mint a hadvezérek.

Nyilttér.*

A magyar fém- és lámpaáru gyár r. t.

mely az új állandó országház részére szükséges világitótestek és bronzmunkák felének szállításával bízott meg, a szállítás befejezésekor a következő bizonyítványt kapta:

Másolat.

Állandó országház-műszaki vezetőség.
174—901. sz.

Bizonyítvány.

Ezennel bizonyítom, hogy a „Magyar fém- és lámpaáru gyár Budapest” az állandó országházban szükséges csillárok s egyéb világító-testek szükségletéből 189,469 korona, az irókészletek s egyéb bronzmunkák szükségletéből pedig 18,342 korona 80 fillér értékű munkával azaz az említett összes szükségletek felének elkészítésével bízott meg. Örömmel szolgál ez alkalomból annak konstatalása, hogy a magyar fém- és lámpaáru-gyár, a magyar csillárgyártó ipar terén mint uttörő, kötelességének fényes sikerrel megfelelt. Csillárgyártmányai szakavatottságról tanuskodnak, s annyira megfelelők és mindenben tökéletesek, hogy a külföldi gyártmányokkal nemcsak, hogy bátran fölvehetik a versenyt, de gyártmányaik még a legrégebb külföldi gyáraknak is díszére válhatnak. Bronzönt-

* E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

vényei legkisebb részletükben is szépek, finomak; az azokon előforduló szabadkézi domborítás kifogástalan; a galvanikus aranyozás egyöntetű, szép. S mint hogy szállítási kötelességének is gyorsan és pontosan megfelelt, a Magyar fém- és lámpaáru-gyár, mint versenyképes és teljesen megbízható magyar gyár, mindenkinek a legmelegebben ajánlhatom.

Budapest, 1901. november hó 9-én.

Steindl Imre, s. k.

műépítész, műegyetemi nyilv. rendes tanár.

Valódi selymekelmék

nem töredeznek.

A legdivatosabb minták a legfinomabb izlésben fehér, fekete és színes fajokban kaphatók, csakis elsőrendű gyártmányokat küldünk a legolcsóbb nagybani árakban méter és öltözetszámmra, magánosoknak bérmentve és vámentesen. Ezernyi elismerő levél. Minták bérmentve Svájcba 2-szeres levélbélyeg kell. (8)

Union selyemszövőgyár

Adolf Grieder & Cie Zürich (Schweiz.)

kir. udv. szállítók.

Kevés gyógyviz küldetik
oly távol vidékre s örvend
oly közkedveltségnek, mint
a már több mint 20 év óta
használatban levő

Ferencz József keserűviz

miről a négy világrészben
nyert 10 aranyérem tanuskodik. A Ferencz József keserűvizből mint rendszeres adag egy boros pohárral reggel éhgyomorrra véve elégséges.

Karácsonya díszítések
Karácsonya cukorkák
Karácsonyi teasütemények
Karácsonyi desszertek
Remek dió és mogyoró
Friss mák és akáczméz
Finom likőrök, puncs
Legjobb teák és rumok
Asztali, Pecsénye és Csemege borok
Halak s mindennemű csemegék

legjobb s legfrissebb minőségben kaphatók

Kontsek Gézánál

Kossuth utca.

Neuländer férfi szabó **Debreczen**

BIEDERMANN palota, első emelet, baloldali lépcső.

— Nem érdemős oda menni.

Az emberek összenéznek. Várják a szavak folytatását.

— Marakodós embör. Olyan, mint a veszőtt kutya, ha iszik.

Ez már nagy szó. Embertársát ennyire megszólítani nagy oka kell, hogy legyen valakinek. Ha más nem is, legalább az történt, hogy valamikor kitette Dobó a magyarnak szürét. Vagy ugy lehet, még furcsább dolog. Mert hogy őszinték legyünk, megmondjuk azt is, hogy Dobó János idelent a paprika-városban nem olyan ember, aki megszokott ijedni a maga árnyékától. De meg ha iszik, olyan, mint az aczél: szikrázik.

A leszólásnak nem sok foganatja van. Marakodás! . . . Nini . . . Más ember sincs vajból . . . Ilyenformán vasárnap délután, amint becsukódik vecsernye végeztével a templom kapuja egyre süröbben nyílik odalént Dobóknál a korcsmaajtó. Azért mondom: odalént, mert az ugynevezett Polgári bormérő lent van egészen a város szélén. Talán tiz, tizenöt ház van rajta. S ha megáll az ember a kapu előtt, látja a mezőt, melyen a fehér libák legelnek. Mindazonáltal járatos utca ez, egy tájrész embere kerül erre, mert jó a gyalogutja és rendezett a kocsiútja is. Az ivó alacsony, mestergerendás. Az ablakok tele vannak muskátli-virággal. A fala, az pingált lenne, de inkább egyszínű barna. Füstös. Ilyen a körtés óra is, melynek lapjára, a számok fölé, tubarózsákat festet a mestere. Az asztalok, mint más kurtakocsmában, zöldre festettek és kerek, hanem a székek, azok már így szótlanul is beszélnek. Tőfa valamennyi. És erős, vastag. Aki valamennyire is ismerős ezen korcsmai állapotokkal, az erős székekből két következtetést von le. Vagy gondos, előrelátó a gazda, vagy pedig hogy viharok szoktak néha átvonulni a korcsmaszobán.

Az emberek eképen gyülekeznek, körülülük az asztalokat és pipálnak. Eleintén deputálják az új bort. Isznak egy kortyot, forgatják a szájukban, izlelik. Azután megnézik a színét, mely határozatlan még és zavaros.

— Jóizü — véli az egyik ember.

— Jó, nagyon jó. De sokkal jobb lősz, ha mögtisztul.

Ezt igazság szerint meg kellene várni. Miért ne igyon az embör jó helyett jobbat. Dehát kérem, ki győzné a tisztulását várni, mikor itt ül az ember és szerfölött száraz a torka, már csak azért is, mert vasárnap van. Hát iszik. Egyre szaporábban fogdossa a poharat, koczint és áldja egymást az „Isten éltesse”-nel.

A társaság szeménszedett. Egyik asztalnál csupa fiatalok ülnek, a másikonál vegyesen. Élemedett koru a javakorabelivel. Ki kihez tud alkalmazkodni. Meg azután az illem is bele szól ebbe. Öreg ember a fiatallal csak

nem ül le borozgatni . . . Ilyen a beszélgetés is. Az öregjei a földről, a veteményről vagy valami esetről tárgyalnak, a fiatalok beszédjéből ellenben kihallatszik a „táncz” a „Julcsa”, meg más eféle . . .

Tagadhatatlan, a kép igen érdekes. És szép is még most. Erős, munkás emberek csöndes mulatozása ez, mely a tapasztalatok gyűjtésére is alkalmas. S amely fölött, mint valami szelid derű, mosolyog a szerelem.

Dobó, a korcsmáros, hosszuszáru pipával jár le s föl a szobában, néha megáll valamelyik asztal előtt és nézi az embereket. A legények előtt kidom-borodik a hasa és rászól az egyikre:

— Hogy állsz, körösztfiam?

— Állok . . . — veti vissza sértődve a szót a legény. És a szemében megvillan a daczos neheztelés.

Dobó kiveszi szájából a pipát és megfenyegeti szárával a legényt. Hogy ez mit jelent, azt csak akkor tudjuk meg, ha ismerjük az előzményeket. A ma egy heti esetet tudniillik. A legény ugyanis valami nem tetsző szót mondott Dobónak, amiből kurta szóváltás került, végezetül pedig megfogta Dobó János a legény nyakán a gallért, egyet pöndörített rajta és kidobta a korcsmaajtón. A legény fölvette a földről a kalapját és elődalgott. Nem úgy tett, mint az egyszeri ember, akit hasonló sors ért s mikor összeszedte magát odakint, fölhozta az egyik vállát és kedélyesen rászólt a korcsmárosra:

— Nem muszáj nekem mindig odabent lenni . . . Nini . . .

— Azzal elballagott.

Mondom, a legény is ilyenformán járt s ez okból szólítja most a korcsmáros „körösztfiam”-nak. Ezért pirul el a legény. S amint elfordul a gazda, Ménkü Mihály, a legény, meglöki a szomszédját és Dobó után kacsint. Ez meg olyasmit jelent, hogy hej, azt a rézangyalát, föl van ám írva a rovásfára. Azután mondja:

— Bátya, olyant lükött rajtam ma egy hete, hogy majd kitekerődött a derekam.

— Gyün még a kutyára dér — vigasztalja a cimborá, — Lősz még szőlő, lágy kenyér, Miháj . . .

És nagyobb nyomaték okáért megveri a literes üveggel az asztal lapját. Ezért meg Dobó haragszik szörnyű módon. . . Hát nincs szája az embernek, hogy szóval kérjen, Nem gazdának szokott zörögni meg fütyenteni a vendég, hanem a pinczérnek. Ej, ebadta fattya, hát ez már még sincs rendén.

— Mi lősz? — veti oda a haragos szót.

— Liter bort adjon kend.

Dobó oda viszi nekik a bort.

— Azt tudjátok, magatok vagytok. Mire való ez a zörgés?

Nem szól egy se. Szívják erősen a szivart és olyan arcot vág vala-

mennyi, mintha a tulsó asztalhoz beszélne Dobó, Amott is elhallgat a vendég, mert Dobó János delóta arányosan kóstolgatta, úgy lóbd el módon, az új bort, ennél fogva meg is vastagodott egy kissé a hangja.

Ez a jelenet a mulatság határköve. Mint napsütésről ha árnyékos helyre érünk, olyan átmeneti állapot következik. Az emberek szinte észrevétlenül jutnak bele. De csak most, ennél a liter bornál . . . Ekkorra kint is leborul az est, sötétség nehezedik mindenre. A lámpa is kigyul a mestergerenda alatt és árnyakat rajzol a pádimentumra. Amint tovább isznak az emberek, azt veszik észre, hogy a fülük széle és az arcuk melegedni kezd. A szemük nekifényesedik, mint nagyhidegben a csillag, azután pirosak lesznek és némi nyugtalanság fogja el őket. Most már ha nem is kell, mozognak a széken. Fészkelődnek s a kezükfejét, mintha megvastagodott volna, puffedtnak érzik. A karjuk izma is dagad . . . Egyszerre csak meghasítja a füstös levegőt egy éles hang és rázendül a dal. Énekel valamennyi és egyik a másika fölé akar kerülni a hangjával.

Dobó a söntés előtt áll és fél-szemmel néz a legényekre. Valamit érez, akárcsak a tüzhely alá huzódó macska. De nem fél. Olyan, mint tüzben a katona: mennél többször kerül össze az ellenféllel, annál elszántabb, vakmerőbb.

Most megkopogtatja valamelyik az asztalt és nyújtja János felé a palaczkot.

— Hozzon kend bele. De a jobbikbul, érti-e kend!? . . .

János nem szól, tüztözteti magát. Elviszi az üveget s amig önti, szüntelen a fejében bizserég a szó: a jobbikbul, érti-e kend . . . Hejnye, hát még erre a borra is rá lehet mondani, hogy a jobbikból . . . Amint leteszi az asztalra, akkor kérdezi:

— Hát aztán nem jó ez a bor, legényök?

— Jó a' — feleli rá az, aki hozatta.

— Mire való akkor azt mondani, hogy a jobbikbul?

— Mire való? . . . Arra, hogy kötözködjének, meg hogy legyen ok a verekedésre.

— A péziér' azt kér az embör, ami jól esik.

Jánosnak kidülled a nyakán az ér, nézi egy darabig a szálas, barna legényt, azután megvágja szóval:

— Ejnye, de nagy familiából való vagy hé . . . Talán fölül huzta apád a fűrészt . . .

— Ott — pattan föl a legény, valami Gera Sándor nevezetü. — Aztán jó van-e János bátyám!?

— Jó, hogyne vóna jó . . . Csak-hogy öcsém, a kölyök-kutyának tizednapra nyílik ki a szöme, té mög még csak másodnapos vagy.

— Mi vagyok én? — áll föl most már Gera,

— Mi vónál? . . . Nem tudom, mi vagy . . . Te tudod, mi vagy . . .

— Ha kíváncsi kend rá, mögmutatom,

— Csöppet sé . . . Értöd-e . . .

— No . . . Né kutya-kölyközzön kend lé egy legényembört sé.

— Mindig öcsém, mindig . . .

Aztán ha még maradt a szádba szó, hát kitöszlek az ajtó elibe, hogy ott mondd el.

— Engöm?

— Tégöd ám.

Most már egészen a part szélén járnak a szavakkal; pattog még innen is, onnan is egy, kettő, azután megmarkolja Dobó János a legényt és viszi kifelé. De csak két-három lépést bír haladni, mert ekkorra fölugrának a czimborák és közre fogják. A nagy, melles ember, akinek olyan a karja, mint más embernek a czombja, egymás után rázza le magáról a fiatalokat, kit tarkón, kit egyebütt ütve meg barátságos jóindulattal.

— Hát, János bátyám — kiált föl egyik legény, — mi baja kendnek, velünk!?

Olyan ez a szó, mint kürtjel a mezőn. A legények leszerelik magukat, Dobó is elereszti akit legutóbb markolászott és ki a kalapját emeli föl a földről, ki meg a szivarját, szopókáját szedi össze.

— Mondja kend — ismétli a legény.

— Neköm? . . . Nektök van velem bajotok.

— Hát ki bántotta kendet?

— Azt nem tudom — feleli az arczára terelve a beszédet, amelyről most négy-öt helyen is gyöngyökben gördül lefelé a meleg vér. — Bár csak tudnám . . .

— Kend a hibás!

— Kend kezdte! — esnek a szavak az asztal mellől, ahová ismét letelepedtek a legények.

— Jó, jó, igazatok van — morog Dobó — csak ne szóljatok.

A legények közül egyik-másik fölkel, hogy no gyerünk . . . Menjünk más korcsmába. De hát minek? Ilyen bor nincs a környéken . . . Nem megyünk . . . Nem is mennek. Gera Sándor rázendíti újra a nótát: Vezér-ürü kolompja szól a réten . . . Barna kis lány izent hozzám a héten . . .

És mint a jó zenekar, egyszerre csap bele valahány. Énekelnek. Majd fölveszik a korcsmát.

Odakint késő éjszaka van már. Pedig most mult kilencz óra. Errefelé azonban hét órakor behuzódnak az emberek és hogy takarékoskodjanak a gyertyán, lefekszenek. Még a kutyák is bekullognak az istállóba melegedni.

Most már teljesen kifejlődik az új bor ereje. A fejek kóvályognak, a lábak pedig igen sokat vesztettek az erejük-

ből. Ha föláll valamelyik, visszakiváncozik, mintha huznák lefelé. Dobóban egészen mostanáig forrt a méreg. —

Hogyne. A képe olyan, mint némely arezon a női kézimunka. (Ezt még csak el lehet tűrni holmi papucshősnek, mert ráfogja, hogy a fa neki ment. Hiába, új boros világ van!) No, nem baj . . .

— Isztok-e még? — állit a legények közé később egy literes üveggel.

— Szörnyen! . . .

El se fogy a liter, ott van már a másik is. A korcsmáros adja magaszántából. Hát isznak . . . Persze, hogy isznak. Boros ember nem tudja, hogy mi az elég . . . Dobó János azonban tudja, mert ime, lassankint tökéletesen urrá lesz a legények fölött az új bor és egymás után billennek le a fejek.

Nemsokára csönd lesz, a többi asztalok mellől is elszállingóznak a vendégek, csak emezeknek a dünyögésük hallatszik. Azonban ez nem sokáig. Dobó, hogy ne maradjon adós az előbbi virtuskodásért, egyenkint talpra állitja a legényeket és alapos simogatás után kiteszi őket a sötét utcára. Hogy ott hogyan esnek: talpra-e, fejre-e, az már nem az ő gondja. Ő legfőleg a korcsmaajtóig felelhet a vendégeért.

A lármára nagycsizmás rendőrök érkeznek. Ezeknek azonban már nem akad munkájuk. Legfőleg egy-két pohár bort isznak meg e közben hálából megkérdezik Dobót:

— Tudja-e kend a nevüket?

— Tudom . . . Hogyne tudnám?

— Ösmeri őket? Máskor is mentek már így el?

— Ösmerem!

Dehogy az első eset ez már, hogy így mennek el . . . Dehogy az első.

— Jó lösz beadni őket . . . Leginkább fizetnek a legénykódésért.

Dobó János önt a rendőröknek, azután a levegőbe csap.

— Sose bántás — mondja alattomosan mosolyogva a bajusz alatt — mögfigettek azok . . . És utána gondolja mög ám, testvérök közt mögér egy-égynek tíz pöngöt.

. . . Igaza van. Másnap a legények nagy előadást tartanak a munkán délebed idején. Az egyiknek a szeme tája kék, mint a posztó, a másikonak a füle van behasadva, a harmadik el nem tudja képzelni, hogy mi lelhet a lábát, úgy fáj a térdekalácsa. (Az őrzarat huzta ki az árokból. De azért oda se neki, vidáman vágja ki a szót:

— Bátya, de jót mulattunk az éczczaka.

— Hun vótatok?

— Dobó Jánosnál . . . Olyan bora van, mint a valóságos tej.

Izenet.

Ha még szeretsz Örsze
Éppen úgy mint régen,
Küldj az alsó kertből
Piros mályvát nékem.

De ha már nem szeretsz
Ne küld el azt nékem,
Hanem kössed, fonjad
Koszoruba, szépen . . .

Jarkas Imre.

Remekírók képes könyvtára.

A könyvillusztráló ipar az utóbbi időben esodás haladást tett; a sokszorosításnak mind több és több neme kezd használatba jönni, a régen még tetemes költségekkel egybekötött reprodukciók helyébe olcsóbbak léptek, úgy hogy ma már az illusztráció szinte nélkülözhetetlen kelléke kezd lenni mindennemű könyvnek. Kezde az iskolai olvasókönyvektől, ahol már az ábcézet is illusztrálva adják, a legkomolyabb tudományos munkáig, mindenütt megkívánja a modern olvasó a képdsít, mely az olvasmányt magyarázza, megvilágosítja, a képzelő tehetőséget kellemesen foglalkoztatja, a szépezzéknek tápot ad.

Nálunk is bővében vagyunk már ugy az iskolai, mint a tudományos könyvek között az illusztrált műveknek: vannak képes történeteink és irodalomtörténeteink, művész-történeteink is készülnek, a Természettudományi Társulat is nagy helyet juttat könyveiben a képeknek stb. stb. Csak egy tér az, ahol eddig szerény kísérleteknél többet alig produkáltunk, s ez a klasszikusok illusztrálása. Pedig más nemzeteknek nemcsak egy, hanem négy-, öt-, sőt tízféle illusztrált klasszikus kiadásuk is van, az egyik czégrezkarokkal, aczélmetszetekkel, fotografreökkeltesz közzé drágánál-drágább díszműveket, a másik, amely nem gazdag amatőrök csekély körére, hanem inkább a nagyközönség széles rétegeire számít, a reprodukció olcsóbb módjaihoz folyamodik. Angliában vannak pl. illusztrált Shakspeare-kiadások, melyek a nagy britt költő összes műveit magában foglalják és a melyek mégis egy shillingért, mondd 60 krajczárért kaphatók. — Természetes, hogy a képek az ilyen kiadásokban nem állanak épen magas művészi színvonalon.

Igen örvendünk, hogy immár a magyar könyvpiacnak is lesznek illusztrált klasszikus kiadásai, és még inkább örvendünk annak, hogy az a czég, amely közzétételükre vállalkozott, elkerülte mind a két szélsőséget, nem választott olyan költséges reprodukáló módszereket, amelyek a könyvet csak a gazdagok számára teszik hozzáférhetővé, de nem is szállt le arra a kezdetleges színvonalra, amelyen az említett egészen olcsó angol kiadások állanak. — A Lampel-Wodianer-czég, midőn elhatározta, hogy megindítja a Remekírók Képes Könyvtárát, bőlesen az aranyközéputat választotta. nem akart 20-30 frotos diszköteteket kiadni, rézkarokkal és egyéb efféle drága képekkel, hanem mivel azt kívánta, hogy vállalata behatoljon a magyar középosztály minden rétegebe, megelégedett a kevésbé költséges reprodukáló módokkal, de ezekben aztán a leggondosabb, a legjobb munkát törekedett nyújtani. Jeles magyar művészekkel készítetett igen izlésees rajzokat: Bihari Sándorral, Garay Ákossal, Gergely Imrével, Hegedüs Lászlóval, Neogrady Antallal, Réthi Lajossal, Telegdy Lászlóval és Tull Odónnal, melyeket aztán elsőrangú műintézetekkel dolgoztatott ki, vagy a honyu műnyelven

mondják chlichiroztatott. Böven is bánik a képekkel, és ha tekintetbe vesszük a köteteknek olcsó árát (öt korona egy 20—25 íves, pazar táblájú diszkötésért!) igazán csodálkozunk kell, hogy miként bírja meg a vállalat e nagy kiadói költségeket. — Megszerezte a kiadó-czég Zichy Mihály világhírű Madách illusztrációit is a Madách-kötethez.

Előrebocsátottuk a Remekírók Képes Könyvtárának illusztrációiról szóló észrevételeinket, nem mintha a könyvben az illusztrációkat tartanók legfontosabbnak, de mert a Lampel-Wodianer czég ezzel a vállalattal egy igen fontos téren lépett fel uttörőként. Hogy egyébként a Képes Könyvtár tartalom tekintetében is mindenképen meg fog felelni az ilyen gyűjteményekhez fűzött követelményeknek, erről nemcsak maga az elismert jónévű kiadó-czég kezkesedik, hanem az a körülmény is, hogy a vállalat szerkesztőjének olyan elsőrangú íróit sikerült megnyernie, a minő Radó Antal, a ki, hogy kiváló írói kvalitásaival egyesíti a gondos és lelkiismeretes szerkesztő minden kellékét is, már megmutatta a vezetése alatt álló magyar Könyvtárban, melyet rövid idő alatt az ország legnépszerűbb irodalmi vállalatává birt tenni. A szerkesztés munkájában vele elsőrangú magyar írók osztozkodnak, a kik részint bevezető essay-eket írnak az egyes kötetek elé, részint magyarul jegyzetekkel növelik a kiadás értékét, részint a szöveg pontos megállapításában járnak a szerkesztő kezére. Azok közül kiket erre a czélra már is sikerült a kiadónak megnyernie, megemlítjük a következőket: Ábrányi Emil, Alexander Bernát, Ambrus Zoltán, Angyal Dávid, Bánóczy József, Balassa József, Beöthy Zsolt, Dóczy Lajos, Endrődi Sándor, Ferenczy Zoltán, Haraszti Gyula, Hegedüs István, Hevesi Sándor, Ignóty, Junius (Z. Kiss Béla), Kossuth Ferencz, Négyesi László, Palágyi Menyhért, Rákosi Jenő, Riedl Frigyes, Szász Karoly, Váci János és Várad Antal.

Hogy a kiváló írók milyen kedvvel és milyen nemes ambícióval végzik munkájukat, mutatja a Remekírók Képes Könyvtárának most megjelent első hét kötet, melyekbe a bevezetőket a következők írták: Ferenczy Zoltán, a Kisfaludy-Társaság nagy, három kötetes Petőfi-életrajzának szerzője, a Petőfi összes költeményei elé. Alexander Bernát, a philosophia egyetemi tanára, a Budapesti Hírlap országiszerte ismert Alfája, Shakspeare Remekéi elé, Haraszti Gyula, a francia irodalomnak kolozsvári egyetemi tanára, a legjobb magyar Molière könyv szerzője, „Molière Remekéi” elé, Junius (Zilahy K. Béla) az ismert nevű essayíró, Kisfaludy Sándor elé, végül Endrődi Sándor, a hírneves költő, Tóth Kálmán válogatott költeményei elé irt lendületes bevezető életrajzot. Látni való tehát, hogy a kiadó czég nemcsak igérnagyeveket, mint sokszor teszik egyes kiadó-vállalatok, hanem valóban megnyerte e nagy nevek viselőit munkatársaiul.

Magáról, a vállalat tervezetéről csak elismeréssel nyilatkozhatunk. Főképen azt tartjuk kitűnő ötletnek, hogy a Lampel-Wodianer czég nem szorítkozik a magyar classicusokra, hanem felveszi gyűjteményébe a külföld remekíróit is. Hiszen ma már valóban igen korlátolt műveltségű ember az, a ki megelégszik saját nemzeté iróinak ismeretével és nem törekszik a világirodalom legnagyobbjainak megismerésére is, a kik egyébként már fordítások által a magyar nemzet tulajdonaivá is lettek. Hol van az a művelt ember, a ki ha remekírókból akar könyvtárt összeállítani, nélkülözni akarná benne Vörösmarty drámái mellett Shakspeare-t? Ismételjük, nagyon helyes volt a programmnak illetően megállapítása, és igen örvendünk annak is, hogy a kiadó-czég

nem riadt vissza attól az áldozattól sem, hogy a már sok részben elavult, régi fordítások helyébe avatott írókkal újakat is készíttessen. Így a Shakspeare Remekéi című kötetben a Petőfi-féle Coriolanus mellett, melyet a vállalat felhasznált, két új fordítás van: Othello, melyet Mikes Lajos és Romeo és Julia, melyet Telekes Béla ültetett át nagy sikerrel magyar nyelvre. A legközelebbi sorozat számára pedig Ábrányi Emil fordítja Macbethet. A Molière-kötetben csupa új fordítás van, melyek szerzői, Hevesi Sándor és Gabányi Árpád, minden tekintetben jobbat nyújtanak a régi Molière-fordítóknál. A további Molière-kötetekben Várad Antaltól, Heltai Jenőtől és másoktól lesznek új fordítások. Hasonlóképen új fordításban van ígérve már legközelebbre Schiller és Goethe, kinek válogatott költeményeit Dóczy Lajos fordítja a Remekírók számára. Új és nagyon érdekes lesz a Kossuth válogatott munkái kötet is, mely szintén már a jövő évben fog megjelenni, magától Kossuth Ferencztől összeállítva.

Természetes, hogy az az 50 kötet, melyekre a vállalat most megrendelést nyit, nem öleli fel magában az egész magyar és világirodalom minden classicusát. Hiszen nevetséges volna azt állítani, hogy azok a leghevesesebb szellemi kincsek, melyeket a világ költői évezredek óta termelnek, beleférnek nem ötven, hanem akár kétszer, akár háromszor ötven kötetbe. A kiadó-czég bizonyára maga is tudja hogy az 50 kötetben nincs meg minden magyar és világirodalmi classicus, de természetes, hogy a gyűjtemény egyes hézagait később ki fogja egészíteni. Mert szeretjük remélni, hogy a Remekírók Képes Könyvtára epenolyan állandó vállalat lesz a magyar könyvpiacznak, a minő ugyanannak a czégnek Képes Könyvtára; elvégre, remekírók sorozatát sohasem lehet lezárni, mert hála Istennek, nemcsak a külföld nemzeteinek, hanem nekünk magyaroknak is teremnek még és fognak teremni a jövőben is olyan íróink, a kik idők multával joggal fognak helyet követelhetni a classicus írók sorozatában. Hogy pedig mindenkinek művei, a kit a kor igazán remekíróvá szentesít, valóban közkinccsés is válhassanak, arról gondoskodik a magyar szerzői jogról szóló törvény, a mely bizonyos idő multán minden író munkáit felszabadítja és bárki által való kiadását megengedi.

A Remekírók Képes Könyvtára ötven kötetéből, mint említettük, most hét jelent meg; mindegyik táblán ott van a szerző arany medaillonszerű arczképe, mindegyiknek szép, tiszta a nyomása-pontos, sajtóhibátlan a szövege. A többi kötetek, mint a kiadóhivatal hirdeti, évenként hatával fogják egymást követni, úgy, hogy ez a sorozat 1907 végén teljesen be lesz fejezve. Érdekes, hogy a Lampel-Wodianer czég ezt az ötven kötetet nemcsak akkor adja 250 koronáért, ha a vevő egyszerre fizeti meg az árát, hanem akkor is, ha havonta csak három koronát törleszt az árából. Ilyen körülmények közt nem esoda, ha ezt a nagyjelentőségű új vállalatot már is annyira kegyébe fogadta a magyar közönség. Hiába van nekünk művelődésre vágó publikumunk, csak érteni kell a módját, hogyan és mily eszközökkel férjünk hozzá; az olcsó és a mellett jó könyveknek még van Magyarországon elég vevőjük.

A piaczon (épen a központon) egy 3 szobás emeleti udvari lakás üvegezett folyosóval és hozzátartozókkal azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

Gyönyörűen éneklő kanári madarak változatos hangfutammal olcsón kaphatók Péterfia-u. 26.

Szalmát különösen préselt rozs szalmát, nagymennyiségben vásárol Hans Eitner Leipzig. Blücherstrasse.

Olesó kályhák Meidinger rendszerűek kaphatók az Országos Tanítói Árvaházban.

Egy emeleti lakás, mely áll 4 szoba, előszoba, hálófülke és szűkséges mellékhelyiségekből, Arany (Kádas) u. 19 sz. a. azonnal kiadó. Úgyanott 2 pár páva is eladó.

Buza és gabona préselt szalmát, egészséges, veszek ab feladó állomástól, ajánlatokat kérek az Oderbergig fizetendő szállítási díj megjelölésével. A feladó levél másolat beküldése után, valamely magyar bank útján fizetek. A. M. Loewe's Wittwe Loslau/ober Schlesien.

Czimbalom nagy raktár, mindennemű hangszerek bányulatos árban beszerezhetők az Alföld I. hangszerkészítőjénél, hol a készítés is megtekinthető. Tóth János főter 41. a kapu alatt.

Füszerezlet, igen jó forgalmu, más vállalkozás miatt eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Tanulók felvétetnek mülakatos műhelybe Reál-u. 3 sz.

Kutágasnak vályunak, lépcsőnek, kerítésnek. lugaának való különböző vastagságú és hosszúságú ákáczfak eladók. Egyháztér 15 sz. a.

15851—1901.

Póthirdetmény.

A debreczeni kir. tvszék mint te-lekkönyvi hatóság közhírré teszi, mi-szerint a debreczeni első takarékpénz-tár végrehajthatónak Bodnár Sámuel és neje Megyesi Julianna debreczeni lakos végrehajtást szenvedők elleni 2000 kor. s jár. iránti végrehajtási ügyében 13234—1901. sz. a. kiboc-sátott árverési hirdetményben a deb-reczeni 1420 sz. tjkvben A + 1467 hrsz. a. foglalt ingatlanra 2112 kor. kikiáltási árban a debreczeni kir. tör-vényszék mint tkönyvi hatóság árve-rési termében 1902. évi január 9-ik napján d. u. 3 órára kitűzött árverés az 1881. LX. tcz. 167 §-a alapján a Takarékpénz és Segélyszövetkezet végrehaj-tató érdekében is 600 kor. tőkeköve-telése s járulékaikielégítése végett meg-tartatni fog.

Kelt Debreczenben, 1901. decz. 18 án a kir. tvszék mint tkv. ható-ságnál

Harsányi

kir. törvsz. bíró.

Remekírók Képes Könyvtára

KIADJA A LAMPEL R.-FÉLE (WODIANER F. és FIAI) cs. és kir. udvari könyvkereskedés BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 21.

Az **első gyűjtemény** a magyar könyvpiacon, a mely **egyöntetű díszes könyvtári kiadásban** felöleli ugy a magyar **remekírók**, valamint a **világirodalom klasszikusainak** színét javát.

Minden kötetet a **szerző arcképe** és **kiváló magyar és külföldi művészek illusztrációi** díszítenek. A remekművek teljes megértését **életrajzi bevezetések, jegyzetek és magyarázatok** segítik elő.

A BEVEZETÉSEK SZERZŐI:

<i>Ábrányi Emil</i>	<i>Junius (Z. Kiss B.)</i>
<i>Alexander B.</i>	<i>Kossuth Ferenc</i>
<i>Ambrus Zoltán</i>	<i>Négyessy László</i>
<i>Angyal Dávid</i>	<i>Palágyi Menyhért</i>
<i>Bánóczy József</i>	<i>Radó Antal</i>
<i>Balassa József</i>	<i>Rákosi Jenő</i>
<i>Beöthy Zsolt</i>	<i>Riedl Frigyes</i>
<i>Dóczi Lajos</i>	<i>Szász Károly</i>
<i>Endrődi Sándor</i>	<i>Váczy János</i>
<i>Ferenczi Zoltán</i>	<i>Várdi Antal</i>
<i>Haraszti Gyula</i>	
<i>Hegedűs István</i>	
<i>Hevesi Sándor</i>	

kikhez még sok díszes név fog csatlakozni.

A magyar és a világirodalom kincsesháza.

SZERKESZTI:

RADÓ ANTAL

Az egyes kötetek mind egyforma alakban, szép és tiszta nyomással egyöntetű, tízszeres színnyomatu díszes be-kötési táblában jelennek meg, rajta az illető író **arany-domborművü arczképével**.

A könyvszekrénynek, a legékeőbb szalonban és az egyszerű polgári otthonban egyaránt, e gyűjtemény nemcsak tartalmánál, hanem külsejénél fogva is **feltűnő ékessége** lesz.

A magyar **remekírókat** illusztrálják:

<i>Bihari Sándor</i>	<i>Neográt Antal</i>
<i>Garay Ákos</i>	<i>Réthy Lajos</i>
<i>Gergely Imre</i>	<i>Telegdy László</i>
<i>Hegedűs László</i>	<i>Tull Odön</i>
<i>Zichy Mihály és mások.</i>	

A külföldi **remekírókat** kiváló külföldi illusztrátorok képei ékesítik.

A gyűjtemény 50 kötet.

Megjelent már a következő hét kötet:

- I—II. **Petőfi összes költeményei.** Bevezette *Ferenczi Zoltán*.
 III—IV. **Kisfaludy Sándor összes költeményei.** Bevezette *Junius*.
 V. **Shakspeare remekei I.** Bevezette *Alexander Bernát*.
 VI. **Molière remekei I.** Bevezette *Haraszti Gyula*.
 VII. **Tóth Kálmán válog. költeményei.** Bevezette *Endrődi S.*

RÖVID IDŐKÖZÖKBEN KÖVETKEZNEK:

(A kiadóság fentartja az esetleges változtatás jogát.)

VIII. *Berezsenyi Dániel*: Munkái.
 IX. *Schiller Frigyes*: Költeményei. Ford. *Dóczi Lajos*.
 X. *Madách Imre*: Az ember tragédiája és egyéb munkái.
 XI. *Kossuth Lajos*: Válogatott Munkái. Sajtó alá rendezte *Kossuth Ferencz*.
 XII. *Homeros*: Iliász. Ford. *Kemenes (Kempfi) József*.
 XIII. *Tóth Ede*: Válogatott Munkái.
 XIV. *Shakspeare*: Remekei. II.
 XV—XVI. *Kisfaludy Károly*: Válogatott Munkái.
 XVII. *Reviczky Gyula*: Munkái.
 XVIII. *Heine*: A Dalok Könyve. Ford. *Endrődi Sándor*.
 XIX—XX. *Tegnér*: A Fritzhof monda.
 XIX—XX. *Széchenyi István*: Hittel Világ.

XXI. *Kasinczy Ferencz*: Válogatott Munkái.
 XXII. *Goethe*: Válogatott Költeményei. Ford. *Dóczi Lajos*.
 XXIII. *Kölcsey Ferencz*: Válogatott Munkái.
 XXIV. *Molière*: Remekei. II.
 XXV. *Zrínyi Miklós*: Munkái.
 XXVI. *A Régi Magyar Költészet*. (XVI. és XVII. század.) *Balassa Bálint*. — *Tinódi Sebestyén*. — *A Kuruc Költészet*. — *Gvöngyösi István*.
 XXVII. *A Régi Magyar Költészet*. (XVII. század és XIX. század eleje.) *Faludi Ferencz*. — *Virág Benedek*. — *Gvadányi József*.
 XXVIII. *A Nibelung Ének*. Ford. *Szász Károly*.

XXXIX. *Garay János*: Válogatott Munkái.
 XXX. *Pásmány Péter*: Válogatott Munkái.
 XXXI. *Shakspeare*: Remekei III.
 XXXII. *Fidusz*: A Sahnámébol. Ford. *Radó Antal*.
 XXXIII—XXXV. *Vörösmarty Mihály*: Munkái.
 XXXVI—XXXVII. *Byron*: Don Juan Ford. *Ábrányi Emil*.
 XXXVIII. *Homeros*: Az Odyssea. Ford. *Kemenes (Kempfi) József*.
 XXXIX. *Csokonai*: Válogatott Munkái.
 XL. *Leopárd*: Összes Költeményei. Ford. *Radó Antal*.
 — *Musset*: Válogatott Költeményei. Ford. *Radó Antal*.
 XLI. *Goethe*: Faust. Ford. *Dóczi Lajos*.

XLII. *Mikes Kelemen*: Törökország levelei.
 XLIII. *Shakspeare*: Remekei. IV.
 XLIV. *Aischylos, Sophocles, Euripides*: Válogatott Munkái. Ford. *Várdi Antal, Zilahy Károly, Kemenes (Kempfi) József és Radó Antal*.
 XLV. *Deák Ferencz*: Válog. Munkái.
 XLVI. *Katona József*: Válog. Munkái.
 XLVII. *Virgilius*: Aeneis. Ford. *Barthi Szabó Dávid*. A fordítást javította *Radó Antal*.
 XLVIII—XLIX. *A Magyar Népköltészet Kincsesháza*.
 L. *Hajós József*: Válog. Művei.
 * A csillaggal jelzett írók abban az immár közeli időpontban fognak megjelenni, a mikor a törvény szerint közzéadásuk válnak.

A **Remekírók Képes Könyvtára** a következő kiadásokban kerül forgalomba:

Az 50 kötet ára füzve 200 korona.
Az 50 kötet ára vászon díszkötésben, többszörös színnyomatban, az írók dombornyomása arcképével 250 korona.
Az 50 kötet ára amatőr félbörkötésben 500 korona.

Ugy a füzött, mint a kötött kiadás 3 koronás, az amatőrkiadás 10 koronás havi részletek mellett kapható. Az első részlet lefizetése után a gyűjteményből a folyó 1901. év végeig a már megjelent első hét kötet szállítatik. Az első hét kötet tehát **már ez évben birtokában lesz a megrendelőnek**. A sorozat többi kötetei sorrendben szállítanak a pontosan betartott havi részletekkel szemben, évente legalább **hat kötet**.

A megrendelési feltételekből kitűnik, hogy a kiadó-cég valóban azt tartotta első sorban szem előtt, hogy e nagyszabású gyűjtemény, a magyar és a világirodalom kincsesháza, a legszerényebb viszonyok között élők otthonát is ékesíthesse. **Napi 10 fillér megtakarítással** oly kincset szerezhet bárki magának, a mely értékét változatlanul megőrzi nemzedékeken keresztül, s apáról fiúra közvetíti a világ szellemóriásainak páratlan hagyatékát.

Sziveskedjék a rendelőjegyet bármely könyvkereskedés címére kitölteni és a könyvkereskedésnek megküldeni.

MEGRENDELŐ-JEGY

LÁSZLÓ ALBERT ÉS TÁRSA könyvkereskedésének
DEBRECZENBEN.

Ezennel megrendem a Remekírók Képes Könyvtára I. sorozatát 50 kötet. Lempel Róbert (Wodianer F. és Fiai) kiadása. Ara remek díszkötésben 250 kor. Évente 6 kötet jelenik meg.

A részletek a szállítástól kezdődőleg minden hó 1-én Önnek fizetendők mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlítve nincs. A részletek be nem tartása esetében a folytatásos kötetek a részletek pótlásáig visszatartandók; a lejárt s le nem fizetett részleteket Önnek jogában áll portóköltéség hozzájárulása mellett postai megbízással beszedni, melynek be nem váltása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a rendelés vételára esedékessé válik. A megrendelés vissza nem vonható.

A fenti előfizetési feltételeket tudomásul veszem és ezek alapján ezennel megrendelem a fentnevezett munkát 250 kor. vételárárt, fizetendő 3 koronás havi részletekben és kérem az első hét kötet megküldését. Az első részlet utánveendő.

Külön kikötés: .....

Lakhely és kelet: .....

Név: .....

Allás: .....

Tessék olvashatóan aláírni.

Az illetéki díjjegyzék 30. tétele értelmében bélyegmentes.

14206—1901.

Hirdetmény.

A vármegyei általános tisztújítás ügyében f. é. december 13-ik napján 594—1901. sz. a kibocsátott pályázati hirdetményem kapcsán Puky Gyula főispán ur ő méltóságának f. decz. 17-ről hoztam intézett felhívása alapján és értelmében az egyes tiszti állásokra pályázni kívánókat értesitem, miszerint főispán ur ő méltósága felhatalmazott illetve megbízott, hogy a beérkező pályázati kérvényeket nevében és helyette átvegyem, minélfogva tehát a pályázati kérvények **f. é. decz. 28-ig d. u. 5 óráig** hozzám lesznek benyújtandók.

Debreczen, 1901. decz. 18.

Rásó Gyula
kir. tanácsos, alispán.

Leszállított árak!**Szabó Lajos fiai**

czégnél.

4 1/4 mtr 120 cm. széles fekete szövet	frt 1.75
4 1/4 mtr 120 cm. széles színes szövet	frt 2.15
4 1/4 mtr 120 cm. széles divat szövet	frt 2.25
4 1/4 mtr 120 cm. széles finom szövet	frt 2.45
7 mtr jóminőségű velen hazai	2.20
1 db 6 szem. kávé abrosz	1.30
1 „ 6 „ fehér vászon terít.	2.75

Az idény **legújabb** divat szövetje
120 cm. Homespun és Cybeline

ezelőtt frt 2.25 és frt 2.80
most csak

1 frt és 1 frt 30 krajczár.

Legjobb kiállítású fehérneműek

Női **ingek** Schroll chiffonból
1 frttól feljebb.

Női **ingek** valódi vászonból
2 frttól feljebb.

Női **köntösök** Schroll chiffonból
1 frttól feljebb.

Női **bugyogók** chiffonból
1 frttól feljebb.

Női **harisnyák** minden színben
55 krtól feljebb.

Szoknyák fehér chiffonból, posztó,
cloth, félselyem és egész selyemből
1 frt 80 krtól 35 frtig.

Férfi, fiu, leány és ujszülött **fehérneműek**

Kardos László

Kossuth-utcái üzletében.

14446—1901.

Pályázati póthirdetmény.

A nagyméltóságu Belügyminiszter ur folyó évi 153679. szám alatt kelt elhatározásával Hajduvármegye közönségének a folyó évi 152 kgy. szám alatt hozott azon határozatát, a melyben a balmazújvárosi járás kettéosztásával Hajdu-Böszörmény székhelylyel hajdu-böszörményi járás elnevezéssel egy harmadik szolgabírói járás létesítését, a nádudvari járás székhelyének elnevezése megváltoztatásával hajdu-szoboszlói járás elnevezéssel Hajdu-Szoboszlóra áthelyezését a balmazújvárosi járásnak eddigi czime helyett központi járás elnevezését határozta el — jóváhagyta.

Ebből kifolyólag az eképpen létesített III-ik járás főszolgabírói állására pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a képességüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket Puky Gyula főispán ur ő méltóságához czimezve, hozzám folyó hó 28-ik napjának délutáni 5 órájáig adják be.

Debreczen, 1901. december 24.

Rásó Gyula,
kir. tanácsos alispán.

Árverési hirdetmény.

A csapó utcái 5 számú Dobray-féle ház, mely üzlet nyitásra igen alkalmas helyen fekszik, az 1902. évi január 8-án d. u. 3 órakor a debreczeni kir. törvényszék árverési termében önkéntes árverésen elfog adatni.

Karácsonyi és ujévi

hasznos

ajándéktárgyakat

üveg porcellán, majolica, china ezüst és bronz **különlegességeket**, valamint mindezen szakmába vágó cikket a legnagyobb választékban, **a legutányosabb árak mellett** ajánl

KASZANYITZKY ENDRE

Vidéki megrendelések pontosan és lelkiismeretesen teljesítetnek.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

Alapított 1885-ben.

KOHN HENRIK

fűszerkereskedőnél

Debreczen, gr. Dégenfeld-tér 7 sz.

legolcsóbban

kapható:

Mazsola 1 kg. 44 krtól 72 krig.
Szilvaiz (lekvár) 1 kg. 28 kr.
Hurkába való rizs 12 krtól 20 krig.
2 db. szép citrom vagy narancs 3 kr. Szilva, dió, mogyoró, datolya, csemege czukorka. Legjobb kalácsnak való

liszt.

Naponta kétszer friss élesztő.

Friss pergett és darált kávé.

Friss pergett és darált kávé.

Ujdonság!

Szabadalmazva Magyarországon és a szomszédos államokban.

POLGÁR SÁNDOR

m. kir. szabad. nyert orvosi m. és kötszerész

BUDAPEST

VII. Erzsébet-körút 50.

egész új szerkezetű sérvekötőt talált fel, mely a legmodernebb technikai vívmányok között, orvosi kapacitások szerint, a legelső helyet foglalja el és e téren a legteljesebbnek bizonyult. Fenti nevével czégnél az összes betegápolási cikkek, kötszerek,

gummiárak

stb. a legjobb minőségben jutányosan beszerezhetők. Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve. (Fenti címre ügyelni tessék.)

Utánzás ellen védve 16907 sz.

A valódi Pekarek-féle kínai thea

eredeti csomagolásban

minőségét illetőleg nem pótolható semmiféle más fajjal, mert

finomságában, erő és illatban

a sikeres vegyítés következtében, felülmulhatlan.

Kísérletei kell tenni és vigyázni kell a bevásárlásnál a minden eredeti csomagoláson látható aláírásra, nehogy csekélyebb értékű utánzatokat adjanak.

Pekarek-féle kínai thea

kapható DEBRECZENBEN:

Geréby Fülöp utócai, Czeglédy és Polgár, Várray József, Várray János, Félégyházy János fűszer és csemege üzletében.

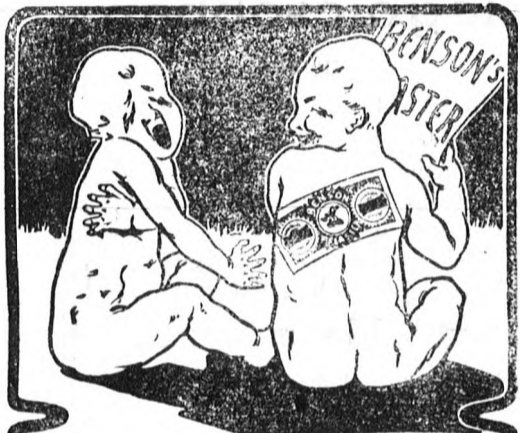
EISLER M. E.

divatkülönlegességek áruháza.

Kizárólagos raktár:

**Szénássy Gyula, Szénássy
Hoffmann és Társa**

budapesti nagykereskedők

nőruha szövet és selyem
különlegességeiből.Debreczen, városi bérház. Simonffy-
utca sarok.**Báli alkalmi toilettek, belépők**a legszebb kivitelben, a legjutányosabban
beszerezhetők.

Seabury & Johnson-féle

BENSON-TAPASZa leghatásosabb szer rheuma, csipőfájdalom,
oldal fájás hát fájás, mellfájás, köhögés
és mindenféle meghűléséknél.

Ovakodjunk csekélyebb értékű utáztatoktól.

Kapható Mihalovits J. gyógyszer. Debreczen.
Fitos Ferencz gyógyszer. N.-Károly,
Louis Ritz & Co. Hamburg.**Donogán és Somossy**

Kunz József és Társai utódai czégnél

Kistempom. bazár

a karácsonyi idényre

rendkívüli olcsó áron kaphatók

Asztalneműek, vásznak, zsebkendők, nyakkendők,
gallér és kézelők, harisnyák, kész fehérneműek, szí-
nes alsó szoknyák, mosó velez, francia flanel

Női ruhaszövetek.

Fekete és színes selyem. Mosó bársony. Szőnyegek.
Takarók és pokréczok.Csak akkor valódi,
ha a háromszögű palack
az itt levő szalaggal (vö-
rös s fekete nyomás sár-
gapapíron) van elzárva.**Eddig felülmullhatatlan!****Maager Vilmos-féle**

valódi tisztított

DORSCH máj olajtörvényileg védett sárga csomagolásban üvegie
2 kor., fehér csomagolásban üvegie 3 kor**MAAGER VILMOSTÓL****BÉCSBEN.**Az első orvosi tekintélyek által megvizsgálta-
tott és **könnyű emészthetőségénél** fogva gyer-
meknek is különösen ajánlatik és rendeltek mind-
ama eseteknél, melyeknél az orvos az **egész testi
szervezet, különösen mell és tüdő erő-
sítését, a test súlyának gyarapodását, a
nedvek javítását, valamint általában az
vér tisztítását** el akarja érni. — Kapható a
osztr. magy. monarchia legtöbb gyógyszer-
tárában és gyógyszerárú kereskedésében.Főraktár és főelárusítás az osztr. magyar monarchia
részére:**Maager Vilmos Bécs,**

III/3., Heumarkt 3.

Utánzások törvényileg tiltatnak

HRABÉCZY ANTAL

ruhafestő és tisztító intézete

Debreczen, Széchenyi-utca 42-ik sz.

Mindenféle ruhák, függönyök, szőnyegek stb. kifogástalanul

festetnek és tisztítatnak.

Bejárat az utcáról.

Páris 1900
„Grand Prix“
Legmagasabb kitüntetés.

A leghasznosabb

karácsonyi ajándékok

Singer varrógépek mintaszerűek a szerkezet és kivitelben.
Singer varrógépek nélkülözhetetlenek a háztartás és iparban.
Singer varrógépek a legelterjedtebbek a gyári üzemekben.
Singer varrógépek utólérhetlenek szolg. képesség és tartósságban.
Singer varrógépek kiválóan alkalmasak a divatos műhímzéshez.
 Ingyenes tanfolyamok minden házi varrási munkában, valamint a divatos műhímzésben.
 Hímzőselyem-raktár nagy színválasztékban. A családi használatra való egyes varrógépekhez
 elektromotorok.

Singer Co. varrógép részv. társ.
 DEBRECZEN, Piacz-utca 42.

Legszébb karácsonyi ajándék.

Legszébb karácsonyi ajándék.

Lovag Chylinzki György
 fényképész műterem.
 legmagasabb helyről többször
 kitüntetve,
 fényképek, platin nagyítások.
 Olaj és Aquarel festmények
 előkelő kivitelben

Legszébb karácsonyi ajándék.

Legszébb karácsonyi ajándék

Süket ön?

Uj találmányunkkal a sükettség és ne-
 héz hallás minden neme gyógyítható : sü-
 keten születettek gyógyíthatatlanok. Fülzuga-
 sz azonnal megszűnik. Irjátok le eseteteket?
 Díjmentes megvizsgálás és felvilágosítás.
 Mindenki csekély költségből otthon gyógyít-
 hatja magát. Internationale Ohrenheilanstalt,
 96 La Salle Ave, Chicago, Ill.

A Debreczeni Kölcsönös Segélyző Egylet mint Szövetkezet

1902-ik évi január hó 1-én nyitja meg XIX-ik évtársulatát.

A szövetkezetnek 7500 tagja van, kik 11.000 törzsbetét könyvre 72.000
 törzsbetétet fizetnek.

Egy törzsbetét heti 4g fillér (20 kr) befizetésre kötelez.

Törzsbetét tőkének 4 1/2 millió koronát tesz ki.

Ezen törzsbetét tőkéből tagjaink közt elhelyeztünk :

1. Előleg kölcsönöket — kezes nélkül — a befizetett tőke 1/10 erejéig.
2. Kezességi kölcsönöket egy vagy két elfogadható kezes mellett.
3. Jelzálog- és zálog-kölcsönöket ingatlanokra való bekebelezés vagy értékek papírok leköltése mellett.

Ezen kölcsönök hat év alatt a heti befizetésekkel törlesztendőek. Tehát
 mindenki — kellő biztosíték mellett — oly kölcsönre tarthat igényt, mennyit
 befizetésével hat év alatt törleszteni képes.

A hat év elteltével az évtársulat felszámol és minden tag a befizetett
 összegén kívül a hat év alatt összegyűlt haszon eredményét is megkapja.

1900 ban minden 40 filléres betét után 149 korona 34 fillért fizettünk
 ki, mely haszoneredmény kamatos-kamat számításával is, a befizetett összeg
 után 4% kamatot kap.

A ki azonban tartozását előbb visszafizeti vagy változott körülményeinél
 fogva összes törzsbeteteivel, vagy azok egy részével kilépni óhajt, vagyis a
 további befizetéseit beszüntetni hajlja, törzsbeteteit fölmondhatja és az
 elszámoláskor az alapszabályok 17. és 18. §-ai szerint befizetett összege
 után 4% kamatot kap.

A tagok fölvetele és új törzsbetét könyvecskének kiadása mindennap a
 hivatalos helyiségben történik.

Kossuth-utca (Zádor-ház) 11. szám.

Biztosítsd életedet!

„AZ ANKER“ élet- és járadék
 biztosító-társaság.

Magyarországi vezérképviselőség:

Budapest, VI. ker., Deák-tér 6. sz.
 (Anker-udvar), a társaság saját házában.

Összes vagyon . . . . . 138 millió K.
 Biztosítási állomány . . . . . 505 millió K.
 Eddigi kifizetések . . . . . 232 millió K.

1901-ben a nyereséményrészesüléssel biztosít-
 ottak vegyes és haláleseti biztosításoknál
 A osztalékterv szerint — ugymint 26 év óta
 állandóan — az évi biztosítási díj 25%-át
 kapták készpénzben kifizetve, míg a vegyes
 és takarékpénztári biztosításoknál B osztalé-
 lekterv szerint (évenként emelkedő osztalék)
 a biztosítás kezdete óta befizetett összes díj-
 jak 3%-a, ugymint a biztosítási tartam 3 éve
 után 9%, 4 év után 12%, 5 év után 15%,
 6 év után 18%, 7 év után 21%-a, fizetett
 ki készpénzben.

Prospectussal és felvilágosítással szolgál
 Jónás Mór, Debrecen.

Előnyös gyermekbiztosítások.

Az 1895 évi cairói s az 1896. é. londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel
 és arany éremmel kitüntetve.

Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel
 használt külszer a

REUMASZESZ

biztos s kiváló gyors hatású köszvény, csusz, rheuma, ischiás stb. ellen.

Hatása meglepő, a meenyiben gyakran még a legidültebb köszvény, csusz ajdalmakat is
 már néhányszori bedörzsölésnél teljesen megszüntette.

Egy üveg ára használati utasítással 1 kor., erősebb 2 k. 40 fl.

Szegfü crème szeplő, májfolt, mites-
 ser s az arcz és kéz-
 bőr mindennemű tisztáltságai ellen. Főuri kő-
 rökben is előszeretettel használva. Ára 1 kor.

Szegfü poudér a toinnek üdeséget s
 finomságot kölcsönöz.
 Fehér, rózsaszín s crème színben. Egy doboz 1 k.

Szegfü fogpor a fogak s foghús ép.
 ségben tartására. — A
 száját dezinficiálja, a fogaknak vakító fényt köl-
 csönöz. Egy doboz 80 fillér, fogkefe 1 kor.

Szegfü szappan a legfinomabb toi-
 lett szappan, kiváló
 kellemes illattal. Egy db 80 fl.

Haj elixír a haj hullás, kopaszodás, fej-
 korpá s haj kikopás biztos
 meggátlására szolgál. Egy üveg 3 kor.

Tokaji china vashor legkitű-
 nőbb
 minőségű saját termései hegyaljai borból ké-
 szítve. Kitűnő s biztos hatású szer vérsze-
 genység, sápkór s idegesség ellen. Gyermeknek
 kellemes ízénél fogva igen szívesen veszik be.
 Fölliteres üveg 5 k., 1 liter 9 kor.

Tourista olaj az egyedül biztos
 szer tyukszem, sze-
 möles és bőrvastagodás gyökeres kigyógyít-
 ására. Egy üveg ára 70 fl.

Gyomor bor legkitűnőbb minőségű
 tokaji asszu ürmösből
 készítve. Biztos hatású a már legrégebb gyo-
 morbajok gyógyítására. Étvágytalanság, szék-
 rekedés, görcsök s gyomorsütes egyedül biz-
 tos óvszere. Egy üveg ára 3 kor.

Kapható csaknem az összes gyógyszerárakban.

Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő :

WIDDER GYULA

gyógyszerész, Sátoraljaújhely.

Főraktárak Budapesten Török József gyógyszerárakban, Király-u. 12. és az Egger-féle „Nádor
 gyógyszerár“-ban Váci-körút 17. Helybeli raktárak : Mihalovits Jenő, dr Rothschnek V. Emil
 és Tóth Béla gyógyszerész uraknál.

Pártoljuk a hazai ipart
*
Legjutányosabb
árban
saját készítményü

férfi és fiu ruhák
Grünfeld Adolfnál
kaphatók.

Prelovszky András

elsőrangú férfi szabó üzlete
Debreczen, Kossuth-u. 4. szám.
Ajánlja dusan felszerelt raktárát és kéri a
n. é. közönség b. pártfogását.

Megkezdődött
a nagy karácsonyi
occassió!
Finom rahaszövet-
maradékok o o o **félárban.**

Leszállított áru

divatos selymek és mosó bársonyok. Kezdet,
előrajzolt és készen himzett női kézimun-
kák minden létező kellekekkel

Boros Testvéreknél

Debreczen,
Kossuth-u. 6.

Legszelb
ajándéktárgyak

arany- és ezüstneműekben **olcsó**
árakban kaphatók karácsony és
ujévre

Blau Lipót és Fiai

utóda
ékszerésznél Debreczenben,
a főtőzsdével szemben.

Általában
el van ismervé,
hogy a legjobb és
legszelb
férfi, fiu és gyermek-ruhák

a legnagyobb választékban az országban a
legrégibb cégénél

Neumann M.-nél

Debreczen, a főpostával
szemben kaphatók.

Karácsonyi
ajándék vásárlók figyelmébe
ajánlunk **selyem blouzokat, női**
és **gyermek felöltőket, colliékat,**
selyem és clott alsó szoknyákat,
színházi belépőket

Darvas Testvérek

női és gyermek felöltők áruháza

DEBRECZEN,
a Hungária kávéház
mellett.

Melyik a
legjobb szépitőszer?

A
MOLLITERGIN,

mely puhává, fehérré, üdévé teszi az
arcz és kéz bőrét, nem zsiroz s teljesen
ártalmatlan. Hatása meglepő gyors.
Egy üveg ára 1 kor. Kapható

Mihalovits I.

a „Kigyó”-hoz cz. gyógy-
szertárában
Debreczenben.

Alapított 1873.
*

Csakis hazai ipar!

Saját gyártmányu női,
o o o férfi és gyermek-
czipők.

Az összes raktáron lévő czipők saját
műhelyemben személyes felügyeletem
alatt készülnek. — Mérték szerinti meg-
rendelések gyorsan és jutányosan.

Nemes Gábor

a városházával
szemben.

Hölgyeknek
karácsonyi ajándéknál
o o divatos o o
női kalapok

mélyen leszállított
árak mellett

Reiner Flóra utóda

női kalap divatáru üzletében
Debreczen,
Kossuth-u. 6.

SAJÁT GYÁRÁ
Legjobb szabásu
keztyűit

karácsonyi és ujévi ajándéknál
gyári árban ajánlja

NAGY ANDRÁS

keztyű gyáros

DEBRECZENBEN.

UJ
uri divat,
kalap és czipő-
üzlet

Debreczen, Piacz-u. 19. sz.,
a Tisza-palotával szemben.

Felette olcsó árban

ajánl czipőt, kalapot, fehérműt és min-
den e szakmához tartozó cikket a legol-
csóbbtól a legfinomabbig. Tisztelettel

Witt Adolf.

Legszelb
és legkedvesebb
karácsonyi és ujévi ajándék
egy zajtalan jó himző és

varrógép

kedvező fizetési feltételek mellett be-
szerezhető

Schweitzer Testvérek

ezégnél kerékpár és varrógép
nagyáruháza Debreczen,
Piacz-u. 56.

Legolcsóbb
bevásárlási forrás!

Lusztig es Ban

o o fűszer, liszt és gyarmatáru
nagykereskedése o o

Debreczen, Városi bérház, (uj hu-
csarnokkal szemben.) A nagyérdemű
közönség szives tudomására hozzuk, hogy
nagykereskedésünkben a kicsinybeni
árúitásra is teljesen berendez-
kedtünk és a legkitünőbb minő-
ségű árukat árusítjuk a
legjutányosabb árakban.

Karácsonyi
és **ujévi díszmü és**
játékáru

ajándéktárgyak

eddig nem létezett
legolcsóbban

és legversenyképebb választékban kaphatók
a most megnyitott

o o o **Első** **KORONA** áruházban
debreczeni

Simonffy-utca 1. számu
városi bérházban.
Kepes és Friedmann.